

NARODNI DNEVNIK

Nahaja vaki dan opolno, izvenredne nedelje in praznike.

Glavna redakcija: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČICEVA ULICA STEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Albanski konflikt.

Najmanjši in najslabotnejši naš sosed je Albanija in vendar nam ravno ta sosed dela sedaj največ preglavice. Ne seveda vsled tega, ker bi Albanci sami hoteli konflikt z nami in kazati svoje junaštvo v brezizgledni borbi, temveč zato, ker je za albanskim diktatorjem velesila Italija, ki menda ne more živeti brez večnih sporov z nami.

Zato mi pravzaprav nimamo konflikta z Albanijo, temveč vedno le z Italijo, zato pa je tudi naš položaj še zlasti težaven, italijanski pa izjemoma ugoden. Albanska vlada namreč lahko zagreši tudi najbolj grobe prestopke, vendar ne moremo nič proti njej ukreniti, ker bi morali zgrabiti se z Italijo. Albanija nas torej more vedno provocirati, dočim moramo mi biti nad vse previdni, ker za nami ni sile, ki bi naše ev. napake tako dobrohotno krila, kakor krije italijanska vlada albanske.

Ahmed beg Zogu na primer ne respektira pravic našega diplomatskega zastopstva, vendar pa mi ne moremo nič posebnega ukreniti, ker pravi Italija, da ni bilo nobene kršitve in ker hoče Italija to svojo — sicer abotno — trditve dokazati z orožjem.

Tiranska vlada organizira n. pr. kačške vpade na naše ozemlje in mi moramo to tudi dokazati, toda za tiransko vlado zopet ni nobene nevarnosti, ker pravi italijanski tisk, da organiziramo vpade mi in da je tiranska vlada nedolžna, ko pristene Lahov koš. In takoj se postavi za italijanski tisk tudi italijanska vlada in zopet imamo mi samo eno izbero, da se udarimo zaradi tiranske vlade z Italijo, ali pa se sprijaznimo z italijanskimi trditvami.

Pridemo tako v naravnost nevzdržno situacijo, ki pa ima to posebnost, da se vzdržuje že par let. In še bo nekaj časa trajalo, ker pač ni drugega izhoda.

Kadar se pa nahaja kaka država v tako delikatni situaciji, kakor je naša, potem morajo biti vsi njeni koraki naravnost vzor pravilnosti. Takih korakov pa žal pogrešamo že leto in jih moramo pogrešati, ker so taki koraki mogoči le, če je naša diplomacija na višku svoje dolžnosti.

Zalibog pa je o njej mogoče trditi vse prej ko to in naravnost dokument o ne-sposobnosti številnih naših diplomatskih uradnikov je knjiga, ki jo je izdalo naše zunanje ministrstvo in ki vsebuje poročila naših konzularnih uradnikov. Taka revščina je v teh knjigah, da bi moralo biti celo slabega novinarja sram, če je načelkal tako knjigo.

Vse kaže, da se tudi v zadnjem albanskem konfliktu z naše strani niso storili samo dobri koraki. Z dneve dolgo se vodi debata, če je Gjuzaškov, vsled katerega je nastal ves spor, naš državljani ali ne in če mu pripada eksteritorialnost ali ne. Mislimo, da o takih stvareh sploh ne bi smelo biti nobene debate, ker mi bi morali biti v vsakem položaju, da dokažemo, da je Gjuzaškov naš državljani in da je imel pravico eksteritorialnosti. In če tega ne bi mogli dokazati, potem bi morali tudi drugače postopati v vsem konfliktu, ker mi nimamo opravka z malo Albanijo, temveč z veliko silo Italijo.

Imamo utis, da je bila napaka storjena v Tirani, ne v Beogradu in da se je zopet enkrat izkazala ona žalostna stvar, da so poročila naših diplomatov v tujini netočna. Naj je bilo tako ali tako, en nauk izhaja na vsak način iz vsega konflikta, da je namreč treba našo diplomacijo temeljito reformirati in jo osvežiti s svežimi silami. Ne potrebujemo reprezentativnih ljudi, temveč takih, ki vse

Vprašanje izpopolnitve vlade na dnevnem redu.

Beograd, 10. junija. Včeraj je bilo v kabinetu notranjega ministra več konferenc. To konferiranje se je potem nadaljevalo še v predsedstvu vlade. Dobro poučeni krogi pravijo, da delajo sedaj na popolnitvi vlade. V prvi vrsti se razpravlja vprašanje Bože Maksimovića, ki je bil v avdienci, o kateri pa se ni nič podrobnega izvedelo. Boža Maksimović se je razgovarjal z nekaterimi poslanci v narodni skupščini, potem pa je odšel k Velji Vukičeviću. Pri Vukičeviću je bil tudi Nikola Uzunović in sicer prav v trenutku, ko je bil pri njem tudi dr. Srškić.

V kabinetu pravosodnega ministra so imeli sestanek Boža Maksimović, Nikola Uzunović in dr. Srškić, torej trije prvaki radikalnega centra, ki so za zadnje vlade Nikole Uzunovića tvorili triumvirat. Ne ve se še končno za njihovo stališče, toda gotovo je, da oni podpirajo vprašanje Bože Maksimovića. Izgleda, da bo Velja Vukičević hkrati s popolnitvijo vlade rešil ne samo vprašanje vstopa Bože Maksimovića v vlado, temveč tudi vprašanje njegovega kandidiranja. Velja Vukičević namreč zahteva, da Boža Maksimović opusti kandidaturu v Beogradu, ker je to mesto določeno za finančnega ministra dr. Bogdana Markovića. Če Maksimović pristane na to zahtevo, bi imel najbrž več upanja za vstop v vlado, seveda pa ne kot notranji minister. Situacija je ostala še naprej negotova.

Radikali v velikem številu zahtevajo, da se razpis volitev odloži. Po njihovem mnenju se mora vlada spopolniti in da za to ni nobene ovire. Še več: radikali povdarjajo, da je današnji položaj tak, da vlada mora biti popolna.

Demokratije pa stoje na nasprotnem

SEJA GOSPODARSKO-FINANČNEGA ODBORA MINISTROV.

Beograd, 10. junija. Na seji gospodarsko-finančnega odbora ministrov se je razpravljala vloga brezizčne brzogajne postaje na Rakovici, da se spremeni pogodba, ker se je stvar pokazala kot nerentabilna. V stvari se definitivno še ni nič sklenilo.

Nato se je razpravljalo o pravilniku za nagrade članom raznih posvetovalnih komisij pri prometnem ministrstvu. Nagrade se bodo v bodoče dale samo članom tistih komisij, ki so omenjene v proračunu. Takih komisij je 15. Nagrade znašajo od 80 do 100 Din, za zakonodajni svet pa 150 Din.

Sklenjeno je bilo dalje, da se da 1000 vagonov v popravilo domačim tovarnam in da nakupi država 20 lokomotiv. Eden teh strojev bo takoj poslan na sušaško progo. Lansko leto je naša vlada najela 5000 vagonov v inozemstvu. Te vagone je vse razen 20 vrnila. Društvo, katerega last so ti vagoni, nam jih je sedaj po zelo ugodnih pogojih ponudilo v nakup. Stroški za nakup bi znašali okrog 50 milijonov dinarjev.

ZAKAJ NI FINANČNI MINISTER ODBIL VSEH OBLASTNIH PRORAČUNOV.

Beograd, 10. junija. Doznava se načela, po katerih se je ravnal finančni minister pri odobritvi oblastnih prora-

vidijo in vse slišijo in ki o tem hitro in točno poročajo.

To je prva in najvažnejša naloga, ki jo moramo imeti, ali pa bomo vedno v takih mučnih situacijah ko danes, ko nikdar ne vodimo dogodkov, temveč nas ti stalno presenečajo. Vsaj to je albanski konflikt dokazal.

stališču, da je treba čim prej razpisati volitve, in podpirajo namero Velje Vukičevića, da se razpišejo volitve že 11. t. m.

Pričakujejo prihod kralja v Beograd. Politični krogi so zatrjevali, da pride kralj danes dopoldne v Beograd. Potem bi Vukičević moral iti h kralju in mu poročati o vseh vprašanjih. Najbrž bi potem padla končna odločitev glede volitev. Kraljev prihod v Beograd pa ni popolnoma gotov. Če kralj ne pride, bo moral Vukičević oditi v Topolo v avdienco.

Ukazi o novih velikih županih so že pripravljeni in sporazum glede tega že dosežen, čeprav demokratije s tem sporazumom niso zadovoljni. Posebno jim ni všeč, da so dobili velikega župana namesto v Karlovcu v Zagrebu. Demokratije pravijo, da bi raje imeli velikega župana v Karlovcu, ker je njihova moč tam večja in bi tam dosegli ugodnejše uspehe. Zagrebačka oblast pa zanje ni ugodna in veliki župan v Zagrebu nima za nje mnogo pomena.

Imena velikih županov se drže še tajno, ker se ne smatra za primerno, da bi se njih imena prej objavila, predno je podpisan ukaz. Kolikor se je dalo izvedeti, bo za velikega župana v Zagrebu postavljen dr. Stopar. Demokratije dobe tudi še velikega župana v Osijeku. Dalje se je izvedelo, da bo upokojen veliki župan v Somboru Petrović in da pride na njegovo mesto Predrag Lukić, dosedaj veliki župan v Bitolju. Ta zamenjava Petrovića je zelo značilna za volilno politiko sedanjega vlade, ker se ve, da se je za Petrovića najbolj zavzemal Marko Trifković, ki je bil nosilec liste v Somborskem volilnem okraju.

čunov. Finančni minister smatra, da je obremenitev naroda od strani države in samoupravnih teles dosegla že svoj višek. Zato je bila v finančni zakon sprejeta določba, s katero se maksimira znesek doklad, ki jih smejo samoupravna telesa predpisati. Treba je počakati, da bo sprejet enoten davčni zakon, s katerim dobimo sistem, ki bo popolnoma uredil vse državne davščine. Če samo občine so dosedaj predpisovale ogromne doklade. Kar se pa tiče posrednih davkov, je znano, da so oni pravi vzrok draginje. Zato bi oblasti, če uvedejo nove pristojbine in obdačijo proizvode, ki so potrebni za življenje, samo še povečale draginjo. Finančni minister je na stališču, da se morajo oblastem prepustiti nekateri davki, in to v prvi vrsti realni davki, kakor n. pr. najmarina, zemljarina itd. Finančni minister je ugotovil, da se v vseh oblasteh zelo razsiplje. Zato bo moral on sam odrediti, do katere meje smejo iti osebni izdatki. Za investicije bodo morale oblasti najeti posojila. Notranjemu ministru se bo prepustilo samo nadzorstvo nad administrativnim delovanjem oblasti.

ZNAČILEN DEMANTI.

Berlin, 10. junija. Povodom vesti, ki so jih objavili nekateri listi o izjavi Čičerina dr. Stresemannu, češ, da Rusija ne bo podvzela ostrih ukrepov proti poljski vladi, radi umora sovjetskega poslanika v Varšavi, se poljskojavljala, da so te vesti neresnične in da Čičerin sploh ni dal izjav o umoru poslanika dr. Vojkova.

KORERDA JE POLJSKI DRŽAVLJAN.

Varšava, 10. junija. Atentator Boris Korerd je poljski državljani.

Konflikt z Albanijo.

VELESILE NASVETOVALE TIRANSKI VLADI POMIRLJIVOST.

Beograd, 10. junija. Ko je zunanji minister dr. Voja Marinković včeraj odhajal iz ministrstva, so ga vprašali novinarji, ali je res, da so velike sile posredovale za mirno rešitev spora med Albanijo in Jugoslavijo.

»To ni res«, je odvrnil dr. Marinković, »nasprotno sem danes dobil sporočilo, da bodo velike sile intervenirale v Tirani, naj bi albanska vlada zavzela pomirljivo stališče.«

»Ali bo vprašanje konflikta rešeno z direktnimi pogajanj ali s posredovanjem Zveze narodov?«

»Kakšna Zveza narodov?« »Jaz nisem zaprosil za nobeno posredovanje. Danes ni nobenih novih momentov.«

KAJ JE Z DJURAŠKOVIĆEM?

Rim, 10. junija. Italijanski listi pišejo, da jugoslovanska vlada ni dala nikakih izjav, da je v Tirani aretirani dragoman Djurašović jugoslovanski državljani. Jugoslovanska vlada je protestirala samo zato, ker je aretiranemu Djurašoviću albanska vlada zaplenila pošto poslaništva SHS v Tirani, ki jo je dragoman Djurašović nesel iz Tirane v Drač.

BOMBNI ATENTAT V SOFIJI.

Sofija, 10. junija. Včeraj je bila vržena bomba od dveh neznanih ljudi pred artiljerijsko vojašnico. Bomba se je razletela in je težko ranila stražarja in enega otroka. Napadalec sta pobegnila. Vzrok napada še ni znan.

INTERPARLAMENTARNA KONFERENCA MALE ANTANTE IN FRANCIJE V PRAGI.

Beograd, 10. junija. Včeraj je odpotovala v Prago naša interparlamentarna delegacija na sestanek delegatov češko-slovaškega, jugoslovenskega, rumunskega in francoskega parlamenta. Povabljeni so bili samo zastopniki držav Male antante in pa Francije, da se dogovore o čim tesnejšem sodelovanju teh parlamentov. Razpravljajo naj se tam vsa vprašanja, ki interesirajo te države in utrde naj se tam čimprej vezi, ki so že sedaj vezale te države med seboj. Pred svojim odhodom iz Beograda je bila naša delegacija pri predsedniku interparlamentarnega odbora dr. Ninčiču, ki je dal potrebna navodila.

VEČEN MIR MED FRANCIJO IN AMERIKO.

Paris, 10. junija. Iz Newyorka javlja, da je projekt pogajanj med Zedinjenimi državami in Francijo o večnem miru med obema državama že gotov. Ameriški poslanik v Parizu, Harrick, je že dobil potrebne instrukcije od ameriške vlade, da stopi v stik s francoskim zunanjim ministrom Briandom, nakar bi se pričela direktna pogajanja med Francijo in Ameriko.

POGREB VOJKOVA BO NAD VSE SVEČAN.

Varšava, 10. junija. Pogreb umorjenega sovjetskega poslanika dr. Vojkova se bo vršil na svečan način. — Poljska vlada še ne ve, pred kako sodišče naj postavi atentatorja Borisa Koverdo. Govori se, da pride pred sodišče že te dni.

KOMERCIALIZACIJA ŽELEZNIC.

Beograd, 10. junija. Zakonski projekt o komercializaciji državnih železnic je skoraj dogotovljen. Finančni minister bo povabil vse gospodarske kroge na konferenco, kjer se bo razpravljalo o detaljih tega projekta.

„Na barikadah — bankokratije.“

Pod tem naslovom je objavil v ugledni beograjski »Politiki« g. Gjorgje Jelenić članek, v katerim pravi, da so gotovo »podzemne sile« skušale stalno preprečiti ustanovitve podružnic Državne hipotekarne banke v Ljubljani in Zagrebu.

Namen teh podružnic pa slika Jelenić tako-le: »Po praktičnem osvobojenju Hrvatske in Slovenije od avstro-ogrškega jarma pomeni otvoritev teh podružnic brezdvomno največjo in najpomembnejšo etapo v definitivnem osvobojenju Hrvatske in Slovenije od glavnega ekonomskega — finančnega suženjstva pod tujim kapitalom, v katerem je ostal narod teh krajev popolnoma in mnogo dalje tudi po svojem političnem osvobojenju.«

Podružnica Drž. hipotekarne banke bi morala biti v Ljubljani tudi že otvorena, ker so v ta namen tu že vse zakonite sankcije, vendar pa se to še ni zgodilo, ker so vržena malenkostna vprašanja, vsled katerih podružnica ne more biti otvorena, dokler niso ta rešena.

Nato poroča Jelenić o intervenciji posl. dr. Žerjavi in dr. Budisavljevića pri trgovinskem ministru dr. Spahu in citira glasilo sam. dem. stranke »Riječ«, ki poroča o tej intervenciji.

Citat »Riječ« se glasi: »Beograd, 3. junija. Narodna poslanca SDS gg. dr. Gregor Žerjav in dr. Srdan Budisavljević sta intervenirala pri generalni direktorji Državne hipotekarne banke in trgovinskem ministru dr. Mehmedu Spahu, da se otvorita podružnici hipotekarne banke v Ljubljani in Zagrebu.

Poslanca sta obenem protestirala proti nameri, da bodi obrestna mera za vloge 6 odstotkov, poudarjajoč, da mora to avtomatično povzročiti popolno zmešnjavo kreditnih razmed na področju obeh podružnic in ogroževati obstoj ostalih zavodov in zadrug.

»Poslanca sta zahtevala, da se na področju posameznih podružnic, kar se tiče aktivne in pasivne obrestne mere, vodi popolnoma samostojna kreditna politika v sodelovanju s ostalimi denarnimi zavodi, kar bi se moglo doseči na ta način, da bi se načelno zagotovila prvenstvena uporaba vlog pri teh podružnicah za dajanje posojil. Trgovinski minister je obljubil, dajoč pripombam poslancev resno važnost, da bo to stvar proučil.«

Na ta citat »Riječ« konstatira Jelenić tole:

1. Gg. dr. Žerjav in dr. Budisavljević sta intervenirala za otvoritev omenjenih filijal ravno 2 meseca, ko je že zakonito sklenjena njih otvoritev.

2. Ker sta protestirala, da bodi obrestna mera 6 odstotkov, da sta se izjavila proti najvažnejši obliki glede postopanja v osnovnem vprašanju, to je, narodnem in državnem edinstvu.

3. Kar se tiče očitane zmešnjave na kreditnem trgu pa je g. Jelenić mnenja, da ima hipotekarna banka izvesti naravnost revolucijo, toda v rešitev naroda in v moralno in materialno korist teh krajev in države in na škodo samo nekaterih izkoriščevalcev.

4. Zahteva po vodstvu posebne kreditne

politike v sodelovanju z denarnimi zavodi na področju posameznih pokrajin v pogledu pasivne in aktivne obrestne mere pa je — po mnenju Jelenića — največja federalistična zahteva, ki je bila izrečena od ujedinitelja pa do danes.

Na ta Jelenićev članek, ki ga pa nismo objavili v celoti in iz katerega smo izpustili najhujše očitke, ki so še malo osebnega značaja, je odgovorilo večerjajo »Jutro« v uvodniku.

Jedro »Jutrovega« odgovora obstoji v tem, da pravi, da sta dr. Žerjav in dr. Budisavljević zahtevala, da mora v Sloveniji in na Hrvatskem nabrati denar ostati tudi v Sloveniji in na Hrvatskem. Nadalje povdarja »Jutro«, da ni interes našega gospodarstva v tem, da dobi naš vlagatelj v državnem zavodu za en odstotek višje obresti, temveč da je kredit cenen.

Samo to dvojje je bistvo Jutrovega odgovora, dotim so izpadi proti g. Jeleniću in obžalovanje, da je članek objavil tako ugleden list, kakor je »Politika«, same nesla-nosti.

Prevažna je vsa zadeva za Slovenijo, da bi mogli vso polemiko preiti z molkom ali da ne bi povedali tudi svojega mnenja, pa naj tvegamo še toliko zamer. Toda interes celote pred vsemi drugimi interesi.

Predvsem treba ugotoviti, da je odgovor »Jutro« docela nezadosten. V vsem citatu »Riječ« ni niti besede o tem, da mora denar ostati v Sloveniji in ravno o tem govori »Jutro« najboljšeje. Nas sicer izredno vesel, če je tudi »Jutro« enkrat spoznalo, da ne sme iti slovenski denar iz Slovenije, toda tega veselja »Jutro« vseeno ne damo, da bi se tako poceni izvele iz debate. »Jutro« naj debatira o tem, kar je v debati, ne pa o tem, kar njegovi bralci radi slišijo, v debati pa ni zahteva, da ostane slovenski denar doma, temveč v debati je zahteva, da se vloge pri podružnici Drž. hipotekarne banke uporabljajo v sodelovanju z denarnimi zavodi.

To je kardinalna zahteva, v tem je glavna stvar in samo o tem je treba zaenkrat debatirati.

Jasno ko beli dan je, da more sodelovanje z bankami biti samo dvojno. Da določi podružnica hipotekarne banke za posojila isto obrestno mero, kakor je imajo banke ali pa da daje posojila le s posredovanjem bank.

Eno ko drugo pa more imeti za vse naše gospodarstvo najtežje posledice, ker namen podružnice hipotekarne banke je ravno v tem, da poceni kredit in če bi pri tem trpel tudi kak denarni zavod, ne bi pa da pomaga vzdržati sedanje neznošno stanje.

V tem je po našem mnenju glavna stvar vse debate in v tem ima tudi »Jutro« pojasnilo, ne pa o stvarih, ki sploh niso v debati.

In v tej stvari mora dobiti javnost pojasnilo in žalostno za vse naše gospodarske kroge, če ne bi smali dobiti to pojasnilo.

Ko bo to pojasnilo dano, šele potem je mogoča nadaljna debata. Gre za to, če je upravičen naslov Jelenićevega članka: »Na barikadah — bankokratije« ali ne.

In sedaj imajo besedo »Jutro« in naši trgovci, obrtniki in industriji!

hoče, samo ne dr. Superino. V drugi notici pa piše »Dom«, da je odšel dr. Superino po seji glavnega odbora v Beograd, kjer se je sestel z dr. Nikičem in skupno z njim pripovedoval, da je dejal Radić na seji glavnega odbora, da pride k nam v dveh mesecih rdeča armada, ki bo vse izčistila. Te vesti da so se nekateri člani vlade tako razveselili, da so imenovali Superino za javnega notarja v Zagrebu, kar je silno dobičkonosno mesto. Vsled tega pa seveda tudi ni več mesta za Superino v HSS. — »Dom« pravi sicer, da imajo nekateri neverjetno dolga ušesa, da slišijo celo take stvari, ki se sploh niso govorile, a nam se zdi, da sliši včasih tudi »Dom« stvari, ki jih ne sliši nihče drug. Sicer pa je zelo zanimivo, da je HSS zadovoljna, da ima sedaj zopet enega poslanca manj. Tudi svoje vrste veseli!

— Italija se ponuja za posrednika. Na vse zadnje se je zgodila tudi ta neverjetna stvar, da se je Italija ponudila za posrednika v jugoslovansko — italijanskem sporu. Boljšega posrednika čisto gotovo tudi Diogen s svojo neumrjajo svetilko ne bi mogel najti. Dvomi pa, da bi naša vlada mogla sprejeti to posredništvo, ker nam tudi že brez posredniške vloge škoduje Italija, kjer le more. Bilo bi pač mnogo bolje, če bi kdo posredoval med Albanijo in Italijo, da na bi bila Albanija tako neumiljeno pod italijansko komando. Posredovanje Italije v našem sporu z Albanijo ne moremo označiti drugače kot slab dovtip, mislimo pa, da so časi vendarle tako resni, da bi si italijanski listi take dovtipke lahko prihranili.

— Ratifikacija nettunskih konvencij je italijanski pogoj. »Tribuna« piše, da italijansko — jugoslovansko odnošaji so ravno tako dobri, kakor so bili (!) in Italija ne zahteva od Jugoslavije nič drugega, ko da Jugoslavija ratificira nettunske konvencije. Naš spor z Albanijo je torej bil umetno inženirski samo, zato, da bi Italija prišla do ratifikacije nettunskih konvencij. Račun italijanskih diplomatov je sicer izreden, ali ravno zato morda tudi račun — brez krčmarja.

— »Venkov«, glasilo ministrskega predsednika Svehla, piše o albansko — jugoslovanskem konfliktu: »Diplomatični odnošaji med Albanijo in Jugoslavijo so torej pretrgani. Beograjska vlada po vsem, kar se je zgodilo, ni mogla drugače postopati. Miren, toda odločen nastop zunanjeja ministra dr. Marinkovića je bil edino pravilen in mogoč odgovor na postopanje albanske vlade, ki je, povzročujoč afero Djuraškovića, jasno pokazala, da nima dobre volje do Beograda: Ahmed beg Zogu je z zaporom Djuraškovića in s svojim nadaljnjim postopanjem v tej stvari dokazal, da hoče vsled obveznosti, ki mu jih nalaga Tiranski pakt, dražiti Jugoslavijo. Zlorablja prijateljstvo viteškega (!) italijanskega naroda za akcije, za katere v Rimu ne bodo imeli posebnega veselja (?), ker so to paglavščine dekca, ki drugim poblija okna, ker se zaveda, da ima za seboj močnega strica. Albanska vlada zagovarja svoje postopanje a tem, da je Djuraškovića, čeprav je Črnogorec po rodu, vendarle njen državljan in da torej ne uživa pravic eks-teritorialnosti, dočim trde beograjski uradni krogi, da je Djuraškovića državljan kraljevine SHS. Kdor pozna albanske razmere, zlasti v preteklosti, kdor je le enkrat pogledal v albansko administracijo, kakršna je bila za časa turškega režima, pozneje pod Wiedom in nato v burji svetovne vojne, ta pač mora zadvomiti o istinitosti albanske trditve, da je Djuraškovića njen državljan... Kljub psolednjim neprijaznim dogodkom pa upajmo, da bo konflikt pravočasno poravnal.

— Madjari o našem sporu z Albanijo. V budimpeštanskih krogih je vzbudil veliko senzacijo članek »Pesti Napok«, ki pravi o jugoslovansko — albanskem konfliktu med drugim to-le: »Jugoslovansko — albanski konflikt, čeprav je postal že sveti ogenj, je vendarle privedel do pretiravanja diplomatskih odnošajev med Albanijo in Jugoslavijo. Po vseh znakih se bo zgodilo to, česar se vsi najbolj boje, da bo namreč morala Zveza narodov rešiti ta konflikt. Gjuraškovića je že 25 let v službi jugoslovanskega poslanstva v Tirani. V tej dobi je dobil albansko državljanstvo. Jugoslavija je zahtevala za Gjuraškovića eksteritorialne pravice. Navzlic temu pa je izvršila Albanija pri njem hišno preiskavo in ga aretirala. Jugoslavija umestne in mirno smotri te dogodke in vidi jasno, da stoji v zaledju tega dogodka Italija, ki je pripravljena tudi z orožjem braniti neodvisnost Albanije. Če Zveza narodov ne bi hotela vzeti v svoje roke to vprašanje, potem bo brez dvoma jugoslovanska vlada sama zahtevala od Zveze narodov revizijo tiranskega pakta. Jugoslavija ima dosti razlogov, da smatra situacijo za seboj ugodno, ker je Stresemann na strani Jugoslavije, Briand je iz političnih razlogov tudi za Jugoslavijo, a Anglija vsakega ne bo podpirala Italije, ker ji je na vsak način Francija bolj potrebna kot Italija. Zveza narodov bo brez dvoma rešila ta spor v korist Jugoslavije, dočim Italija nikdar ne bo pristala na revizijo Tiranskega pakta. — Zanimivo je, da trdi budimpeštanski krogi, da je bil članek »Pesti Napok« inspiriran iz angleških krogov.

— Težke obtožbe proti bivši vladi generala Avarescu. Rumunsko časopisje je objavilo te dni težke obtožbe proti bivši vladi generala Avarescu. Po teh vesteh povzemo, da je general Avarescu skupno s svojimi ministri razdelil vse fondе raznih ministerev in dispozičijki fond državnega proračuna med somišljenike svoje politične stranke. Mnogo »naročil« je bilo plačanih, ali »naročila« niso nikdar došla, ker je denar ostal v žepih ministrov Avarescujeve vlade. Govori se, da je na ta način izginilo več stotin milijonov lejev. — Sedanja vlada princa Stirbey se bo bavila predvsem s tem, da bo nared v državni upravi odpravila. Vendar pa se govori, da sedanja vlada ne bo odgovarjala za pomevne državne denarja bivše Avarescujeve vlade.

— Sestanek med Stresemannom in Čičerinom. Pogovori med nemškim zunanjim

ministrom dr. Stresemannom in sovjetskim komisarjem za zunanje zadeve Čičerinom, so zelo pristrani, tako, da vlada na obeh straneh močno zadovoljstvo. Prva poročila o tem sestanku niso točna, ker Čičerin dosedaj še ni stavil nikakih konkretnih točk o težnjah sovjetske Rusije, Čičerin se je pri dr. Stresemannu samo informiral o zunanji politiki Nemčije, kolikor ta tangira Rusijo. Najvažnejši problemi so sedaj oni, ki so nastali po konfliktu Anglije z Rusijo. Ti so gospodarsko — finančni značaja. Drugo važno vprašanje so rusko-poljski odnošaji, zlasti po umoru sovjetskega poslanika v Varšavi, dr. Volkova. Čičerin je izjavil, da se odnošaji radi tega atentata ne bodo poslabšali, ker se je poljska vlada opravičila v Moskvi in izrazila obžalovanje. Med Stresemannom in Čičerinom je bil dosežen v vseh vprašanih popolen sporazum.

— Umor policijskega šefa v Minsku. Iz Moskve javljajo, da se je odpeljal policijski šef v Minsku Opanski na avtomobilu z nekimi špijonaže osumljenim poljskim oficirjem v Minsk. Opanski in šofer avtomobila sta bila med Stanovničem in Minskom ubita, dva sovjetska uradnika pa sta bila težko ranjena. Poljski oficir je med tem izginil. O atentatu na policijskega šefa krožijo različne vesti. Nekateri trdijo, da so belogardisti napadli avtomobil. V splošnem se zelo komentira atentat na Opanskija, ker je bil istočasno izvršen tudi bombni atentat na vodstvo leningrajske komunistične stranke v Leningradu. Ker sta oba atentata sledila umoru sovjetskega poslanika v Varšavi, se v sovjetskih političnih krogih govori, da je organiziran proti sovjetski Rusiji cel manever atentatov na različne važne osebe, v namenom, da se prebivalstva poljski zamirjenje in da se ustvari v Rusiji sami histerično razpoloženje prebivalstva.

— Varšavski umor sovjetskega poslanika. V noči od 7. na 8. junija je bilo v Vilni aretiranih več ruskih emigrantov in izvršenih več hišnih preiskav z namenom, da bi se našla nova odkritja, ki bi bila v zvezi z umorom poslanika dr. Volkova. Policija v Vilni je namreč zaslišala nekoga prijatelja atentatorja Borisa Kuverte, ki je pravil, da je nameraval Kuverte oditi v Moskvo ter izvršiti atentat tudi na Rykova. — Sovjetska Rusija je odposlala poljski vladi noto, katere ostri ton je poljske kroge presenetil in razburil. Poljska vlada je že prej odgovorila na ofcielni sovjetski komunike, da atentat na sovjetskega poslanika v Varšavi nikakor ne more omajati odnošajev med Rusijo in Poljsko. Poljsko časopisje ponovno povdarja, da Poljska ni odgovorna za atentat, ki ga je izvršil Rus. Danes je pliska vlada že odgovorila na noto sovjetske vlade. V Moskvi se zelo razburjajo radi atentata na dr. Volkova. Te dni so se zbrale ogromne mase ljudi pred palačo poljskega poslanstva, kjer so demonstrirale proti Poljski. Poljski se je le s težavo posrečilo razkropiti demonstrante. Moskovsko časopisje vidi v umoru sovjetskega poslanika v Varšavi — »vse Anglije, ki hoče na vsak način povzročiti vojno med Rusijo in Poljsko.« Izvestije pišejo, da vojna nevarnost stalno narasca. »Pravda« označa atentat v Varšavi kot novo iskro v razstrelivno atmosfero. »Ekonomičeska Žizne« vidi v varšavskem strelu vojni znak in primerja varšavski atentat z atentatom v Sarajevu. Sovjetsko časopisje piše, da leži moč Anglije v zanetivni spora med Poljsko in Rusijo, poostitvi odnošajev Rusije z evropskimi državami, predvsem pa v zanetivni vojne med Poljsko in Rusijo. Sovjetska vlada bo na Poljsko in Anglijo zelo pazljiva, ker hoče nevarnost vojne na vsak način odstraniti. Provokacija angleške vlade se ne bo posrečila, sicer bo pa sovjetska vlada vtrajala na zahtevi, da se vse belogardistične ruske organizacije v Poljski prepovedo. Odgovornost poljske vlade z ozirom na atentat na sovjetskega poslanika leži v tem, ker so ruske emigrantske organizacije v Poljski legalne in ker jih poljska vlada podpira. — Anglija izjavlja na obdolžitve Rusije radi atentata v Varšavi, da so popolnoma zmotne in neosnovane.

OBČNI ZBOR OBRATNIŠKEGA DRUŠTVA.

Sinoči, ob pol devetih se je vršil ob lepi udeležbi v salonu pri »Mraku« občni zbor Obratniškega društva, ki ima namen pospeševati vzajemnost med obrtniki, braniti njihove pravice in gojiti njihovo izobrazbo.

Občni zbor je otvoril predsednik Obratniškega društva g. Josip Rebec, ki je v svojem poročilu naglašal, da težke razmere, v katerih žive obrtniki, silijo nje, da se še trdneje oklenejo svoje organizacije. Dalje je poročal predsednik o obratniških kreditnih Narodne banke, ki se nameravajo sedaj likvidirati, kar bi znatno prizadelo naše obrtništvo. V tej zadevi bo izročena Narodni banki posebna spomenica.

Tajniško poročilo je podal g. Košak. Poročilo poudarja, da mora imeti društvo nepolitičen značaj. V preteklem letu se je izvršila v društvu znatna reorganizacija. Društvu se je posrečilo, da je pritegnilo v svoj delokrog večje število novih članov.

Blagajniško poročilo je podal gosp. Ivan Kersnič. G. Košak je nato poročal o delovanju pevskega odseka, ki se prav lepo razvija in tvori eno važnih vezi članstva z društvom. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen več članov starega odbora, za predsednika tegnilo več ostalih članov. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen g. Rebec, za podpredsednika pa g. Pičman.

Sklonjeno je bilo dalje, da ustanovi društvo več novih odsekov, da se na ta način razširi njegov delokrog.

Pri točki slučajnosti je bila izročena g. E. Franchettiju v proslavo njegove 30 letnice v znak njegovih zaslug za društvo in za obrtniški stan krasna srebrna vaza. Pevski odsek je zapel ti koncu več pesmi, a čimer se je občni zbor efektno zaključil.

Begunci, Primorci, v sužnost vas podijo!

Odkar so pošteti in zavedni meščani celjski stopili v odkrit boj proti samostojno-demokratski družbi, ki je dolejš samovoljno vladala v mestni upravi, je tej gospodstvu željni gospodi vsakdo, ki se upira njih vladi, zaničevanja vreden koristolovec in »narodni izdajalec«. Dokler je še demokratom ob strani korakala narodno-socialna stranka, v kateri so bili ponajveč združeni politično disciplinirani in narodno zavedni Primorci izpod nekdanjega Ribarovega »prapora«, o, takrat so zavednost »tržaških bratov« povzdigovali do neba! Ko pa so vrli Primorci spoznali vso ogabnost esdeesarske politike ter so jih tudi narodno-socialni voditelji pustili na cedilu, tedaj so se povečini zatekli v okrilje narodno-radikalne stranke. Zdaj pa je bil ogenj v samostojno-demokratski strehi! Da se ti »pritepenci« izza laške meje upajo pokorščino odpovedati demokratski gospodi! Ta predznost, nevaležnost! In tako so gospodje samostojni demokratje, ki čuvajo nad zakladom nacionalnosti tako skrbno, kot nekež Mozes nad »skrinjo zavez«, zdaj so kar naenkrat spoznali naši »kralji na Belajnovi«, da so vzorni, narodni Primorci pravzaprav narodni »izdajalci«.

Odslej pa ne zamudé naši čuvarji »nacionalne ideje« nobene prilike, da ne bi lopnili po naših beguncih iz Primorja, ki so prišli v domačo hišo, v Jugoslavijo, iskati bratovskega gostlujba. Ali »kje gostoljubja videl si oltarje?« vzdihujejo danes z velikim Prešernom tudi naši Primorci. Celjska »Nova Doba«, ki se zdi, da mora v gotovih dobah izbruhati kako ostudno nizknot, ker tak posel menda pritiče lokalnim časnikom, ta listič torej je ob priliki desetletnice majske deklaracije zopet hinavsko upognil hrbet pred »skrinjo nacionalnosti«, pa pri tem brcnil brate Primorce, češ: »Ljudje, ki ne morejo ohraniti narodnega značaja (t. j. tisti, ki se samostojnim demokratom slepo ne pokoré), bi bili pač bolje storili, da so ostali... sužnji laških fašistov!«

Tako torej, gospodje narodnjakariji! Kar bi v roke, pa marš nazaj v fašistično Italijo, vi izdajalski begunci, ki ste tako predrzno otreli esdeesarski jaram!

Človek res ne ve, ali bi se jezil ali pa se razjokal nad to strankarsko neustrpnostjo, ki gazi in tepta najlepše svetlinje, usmiljenje do

trpečega brata, ljubav do domovine, samo da zadosti nizkemu instinktu neomejenega gospodovanja. Kdor je kdaj sam okušal grenak kruh v begunskih taboriščih, kdor se je moral pred leti kot cigan potikati po svetli in še celo pri lastnih bratih prosjati za boren kotiček po streho, temu mora sree za krivaveti, da se najde baš v Sloveniji še toliko brezdeležnosti, kakor jo je pokazala »Nova Doba«.

Kako milo se nam mora storiti, ako pogledamo med druge narode, ki jim je vojna tudi dala okušati vse bridkosti begunstva. Kako vse drugače so podrugod sprejeli brate priseljence, ki so morali iz tujih držav se izseliti k sorojakom! Nad milijon Grkov so zapodili Turki iz Male Azije, a za vse te sorojce, ki so pribežali preko Egejskega morja, za vse se je dobila po grški Traciji, Kotoriji in drugod krpica zemlje in koček kruha! Pa saj smo tudi pred našim lastnim pragom doživljali slična preseljevanja v Nemško Avstrijo. Ali pa ste tudi kdaj brali v nemškem časopisju najmanjši očitek tem nemškim iseljencem, da so morda kaksi vsiljivi, ali ste kdaj čuli, da bi iz Nemške Avstrije podili nazaj preko meje v Jugoslavijo tiste Nemce, ki so se iz srčnega nagiba ali pa od sile razmer prisiljeni preselili k svojim sorojakom? Nasprotno! Nemški narod si je smatral za častno dolžnost, da je svoje doseljene sonarodnjake po bratovsko sprejel; a vrhutega so jim ponajveč tudi priskrbeli odlični službi in jim pomagali do boljšega kruha. Naj le brozgaje samostojni demokratski dipisniki s svojimi »kakofonijami« po žalostnih poglavjih izza nekdanjih nacionalnih borb, toda tega žalostnega dejstva, da bi brata begunca podili iz domače hiše, tega med Nemci ne boste našli.

Ta nekulturna zel, ki se je pojavila v »Novi Dobi«, je mogla pogrnati samo v taki strankarski strastnosti, kakor jo je zasedala med Slovence esdeesarska družba. In to je, kar nas v dno duše boli... Slovenski begunci pa, ki smo prišli »od tam preko« (o, kako lepo znate na narodnih zabavah govoriti o neodrešenih bratih »tam preko«), mi »sužnji laških fašistov« vam bomo odgovorili dne 19. junija, na dan volitev.

Begunec.

Politične vesti.

— Vodstvo HSS proti svojemu bivšemu ministru dr. Superinu. Zadnji Radićev »Dom« objavlja dve notici proti bivšemu ministru,

dr. Superinu. V prvi pravi, da so nekateri okrajne organizacije sklenile, da more vodstvo stranke postaviti za kandidata, kogar

Zastopniki poljskega gospodarstva v Ljubljani.

Delegacija poljskega gospodarstva, ki je te dni potovala po naši državi in posetila vse važnejše centre, se je ustavila včeraj za en dan tudi v gospodarskem in kulturnem središču Slovenije, v Ljubljani. Delegacija šteje dvanajst oseb in sicer samih najodličnejših reprezentantov poljske industrije in trgovine.

Naši gospodarski krogi, z g. Ivanom Jelačinom na čelu so pripravili poljski delegaciji lep sprejem.

Poljska delegacija je dospela v Ljubljano z brzovlakom iz Sušaka, jutraj ob tričetrti na osem. Na kolodvoru jim je izrekel dobrodošlico komisar Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Jelačin ml. V imenu delegacije se je zahvalil za pozdrav vodja poljske delegacije g. Stanislaw Landie. Nato so se podali poljski delegati v spremstvu zastopnikov našega gospodarstva k zajtrku.

Ob pol 10. dopoldne se je vršil v novo urejeni dvorani

oficielen sprejem.

Sprejema so se poleg delegatov udeležili: gg. veliki župan dr. Vodopivec, predsednik oblasne skupščine dr. Natlačen, magistrat-ravnatelj dr. Zarnik, predsednik Zveze industrijcev Dragotin Hribar, zastopnik Društva denarnih zavodov Tykač, ravnatelj velesejma Dular, zastopnik Zveze obrtnikov drug Franchetti, Društvo ljubiteljev poljskega jezika je zastopal dr. Stele, dalje so se sprejema udeležili še vsi odličnejši zastopniki naših javnih korporacij. Poljska delegacija je sprejemu korporativno prisostvovala.

Prvi je govoril pri sprejemu komisar Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, gospod

Ivan Jelačin, ml.,

ki je izjavil:

Velepoštovani gospodje! Mili gostje! V veliko zadoščenje mi je, da mi pripade čast pozdraviti Vas v imenu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo z iskreno dobrodošlico v Ljubljani. Slovenski gospodarski krogi so z velikim zadovoljstvom in veseljem pozdravili vest, da se nameravate na povratku v domovino, ob zaključku svojega nad vse uspešnega poseta gospodarskih centrov naše kraljevine ustaviti za kratek čas v Sloveniji ter nam nuditi priliko, da se predstavnik naših gospodarskih krogov seznanijo in zblizajo s predstavniki vodilnih poljskih privrednih organizacij.

Vaše potovanje po Jugoslaviji Vas je vodilo skozi bogate žitrodne kraje Hrvaške, Slavonije, Vojvodine in Srbije, skozi šum in rud bogato Bosno, posetili ste naše kršno Primorje in uživali krasoto našega Jadrana. Zaključek Vašega poseta velja Sloveniji, ki je bogata na prirodnih alpskih krasotah, bogata na izobilju vodnih sil, ki pa je v agrarnem oziru pasivna in zato prisiljena posvetiti se predvsem obrtni in industrijski aktivnosti. V naših krajih je že dolga desetletja pred vojno obstajala značilna trgovska, obrtna in industrijska delavnost, katero pospešujejo ugodni naravni predpogoji.

Obžalujem, da vam ni dana možnost, da si podrobneje ogledate najznamenitejše kraje Slovenije, proučite naše poslovne prilike ter posetite naša letovišča in alpske predele, v katerih so bili poljski gostje dosedaj žalibog zelo redki.

Naši poslovni krogi imajo že od prevrata s Poljsko mnogo stikov. Vendar smatram, da je poglobitev teh stikov možna in potrebna še na mnogih poljih. Poljsko republiko poznamo pred vsem kot deželo bogatih zakladov mineralnih olj in naftinih produktov, ki jih potrebujemo za našo industrijo, prometno gospodarstvo in ki jih moramo uvažati. Današnja svežana prilika Vašega poseta mi vzbuja spomine na vse dosedanje poskuse poglobitve naše gospodarske vzajemnosti. Dovolite, da vam nekatere navedem.

Ko smo po zlomu bivše monarhije bili brez obratnih sredstev in je grozil našemu prometu in industriji popoln zastoj, bila je Poljska, ki nam je v kritični situaciji nudila pomoč. V prvih mesecih po prevratu je že naša Narodna vlada za Slovenijo z odobritvijo poljske vlade sklenila kompenzacijske pogodbe, s katerimi je zagotovila naši industriji in železnicam dobavo mineralnih

olj, bencina in mazil ter preprečila tako nevarnost ustavitve obrata. Z velikimi transportnimi težavami smo se morali tedaj boriti, ko so bile železnice v tranzitnih deželah v upravi medzavezniških komisij. Kot kompenzacija smo vam nudili tedaj naše zaloge tanina in strojinskih izdelkov ter nekaterih drugih industrijskih surovin.

Po teh pogodbah je leta 1921 prišla propaganda za ekonomsko zblizanje naših interesov z gospodarskimi krogi v Poljski s strani Vašega neumorno delovnega generalnega konzulata v Zagrebu. Razvila se je živahna informativna korespondenca z zbornico in dne 13. septembra 1921 se je vršilo tu v naši zbornici propagandno predavanje o gospodarskih razmerah na Poljskem, v katerem se je opozarjalo naše importirje na ugodnejše prilike nakupa raznih industrijskih izdelkov na Poljskem, ki jih uvažamo vsled tradicij in konzervativnosti za mnogo dražji denar iz drugih dežel. Mnogo načrtov se je zasnovovalo tedaj, razvili so se poslovni stiki, toda nestanovitna valut, poljske in naše, dnevno menjavanje cen in nesigurnost transportov je prekrizala dober del računov in zamašljenih načrtov.

Šele v letu 1923, ko je pri nas prenehala inflacija ter so se začele prilike polagoma stabilizirati, se je situacija začela jasiti. Kot prvo etako lahko označimo v tem oziru naredbo naše vlade o carinjenju blaga, ki se uvažajo iz Poljske po minimalni carinski tarifi.

Temu je sledila leta 1924 začasna trgovska pogodba z našo kraljevino in končno tudi ureditev direktnega železniškega prometa. Kakor hitro so bili ustvarjeni predpogoji in izvedena na Poljskem valutna reforma, se je naša industrija in eksportna trgovina začela v veliki meri zanimati za poljske tržišča, na katerih je bil položaj za naš izvoz dosti ugoden.

V tej dobi je pričel znaten eksport usnja, čevljarških in galanterijskih izdelkov iz usnja, karbida, ferocilicija, hemlja ter tanina. Izvoz mnogih drugih predmetov pa je bil vsled pomanjkanja direktnih železniških tarif nemogoč in naši interesi so uvideli, da je za poživitev medsebojnih gospodarskih stikov poleg carniške tarife pogodbe posebno važna železniška tarifa pogodba, ker nam sedaj previsoki prevozniki stroški otežajo konkurenco na poljskih tržiščih, kakor tudi vam na naših.

Naša statistika zunanje trgovine kaže v kupčijem prometu s Poljsko dosedaj veliko nestanovit. Naš medsebojni promet pa je v resnici mnogo znatnejši, samo se žal vrši danes še v veliki meri s tujim posredovanjem.

Poljska in naša kraljevina se pojavljata na inozemskih tržiščih danes v mnogih izvoznih predmetih posebno pri agrarnih produktih kot konkurenca, vendar ima medsebojni promet obeh držav še veliko možnosti razvoja. Posebno to lahko trdim z ozirom na razmere in potrebe gospodarstva v Sloveniji, ki bo ostalo pri dobavih produktov mineralnih olj še vedno znatno navezano na Poljsko in ki ima nasprotno tudi za svojo kemično in usnjarsko industrijo pri Vas dobra tržišča.

Kulturni stiki Slovencev s Poljsko, ki se že več decenijev živahno razvijajo, in ki so vodili do tega, da so že pred vojno mnogobrojni slovenski dijak posejali poljske univerze in so ostali tudi danes propagatorji zblizanja Poljakov in Slovencev, nam olajšujejo delo tudi na gospodarskem polju.

V naši državi ste na svojem potovanju povsod opazili nebroj možnosti ustvarjanja novih podjetij. Tu je tudi mnogo prilik za udeleževanje Vaše razvite tekstilne industrije in poljskega kapitala. Zlasti je v tej stroki naša država še relativno najbolj pasivna. Naša zbornica nabira sedaj gradivo za trgovinsko pogodbo s Poljsko. Izrazili smo vam v tem oziru naše glavne želje in prosimo, da jih blagovolite tolmачiti poljski gospodarski javnosti.

Globoko smo prepričani, da pomeni Vaš obisk novo etapo v poglobitvi medsebojnih stikov ter da bodo osebni stiki, ki ste jih navezali na tem potovanju in Vaša opažanja pri obisku v Jugoslaviji prinesli nam ob-

enem mnogo praktičnih koristi in pripomogli, da se ustvari obširnejša baza za kooperacijo obojestranskih gospodarskih krogov.

Prosim Vas, bodite na Poljskem tolnač naših želj, da se čim bolj poglobi gospodarski, pa tudi kulturni stiki med obema našima narodoma. Kličem vam ponovno: »Dobrodošli v naši sredi! Živeli Poljaki!«

Nato je pozdravil goste v imenu vlade veliki župan dr. Vodopivec, naglašujoč, da poljski delegati niso samo zastopniki poljskega gospodarstva, temveč tudi zastopniki poljskega naroda, poljske države. Veliki župan je izrazil upanje, da bo ta obisk poljske delegacije obrodil mnogo uspehov in poglobil spoznavanje med obema narodoma.

Predsednik ljubljanske oblasne skupščine dr. Marko Natlačen je pozdravil goste v imenu najvišjega slovenskega samoupravnega telesa, to je v imenu oblasne skupščine. Poljske goste pozdravlja sedaj na svojih tleh slovenski narod in jim kliče iz srca »Dobrodošli!« Govornik želi, da bi obisk poljske delegacije koristil obema narodoma, tako poljskemu, kakor tudi slovenskemu.

Nato pozdravi goste v imenu mesta Ljubljane ravnatelj dr. Zarnik. Stiki med Sloveni in Poljaki so bili vedno prisrčni, dasi so bili le bolj idealnega značaja. Govornik pa želi, da bi se ustvarili s Poljaki tudi drugi stiki, zlasti gospodarski in politični.

Poljske goste so pozdravili še predsednik

Sovjetska nota poljski vladi.

Namestnik narodnega komisarja za zunanje zadeve, Litvinov, je izročil poljskemu poslaniku v Moskvi tole noto:

»Vlada Sovjetske Unije je prejela brzogovest o umoru svojega upolnomočenega predstavnika na Poljskem, ki ga je umoril neki ruski monarhist. Vlada Sovjetske Unije je mnenja, da je ta nezaslišani zločin v zvezi s celo serijo poskusov, ki imajo to svrhu, da uničijo diplomatsko zastopstvo Sovjetske Rusije v tujini in da ustvarijo direktno nevarnost za mir. Incident v poslanstvu v Pekingju in v sedežu šangajskega konzulata, napad policije na sovjetsko trgovinsko delegacijo v Londonu in izziv s pretrganjem diplomatskih odnosov s strani Anglije, vse to dokazuje, da so te činjenice povzročile aktivnost terorističnih skupin, ki se v svoji brezsilni in slepi mrznosti proti delavskemu razredu zatekajo k političnim umorom.

Sovjetska vlada smatra, da je umor njenega ministra bil odvisev tudi od tega, ker ni poljska vlada podvzela vse potrebne korake proti zločinskemu delovanju ruske revolucionarne organizacije na poljskem ozemlju.

To delovanje je tem bolj opasno za mir, ker so danes mednarodni odnosi silno napeti. Vlada Sovjetske Unije je že opozorila poljsko vlado na aktivnost belih teroristov in je pri tem opetovano opozarjala poljsko

SOVJETI O BODOČEM RAZVOJU DOGODKOV NA KITAJSKEM.

Angleško - sovjetski konflikt je s svojim značajem pokazal na važen moment z ozirom na razvoj kitajskih dogodkov. V Moskvi se vedno dajejo revolucionarnemu gibanju na Kitajskem razredni značaj.

Kakšne bodo perspektive revolucionarne gibanja na Kitajskem po mišljenju sovjeto-

Moskovska »Rabočaja Gazeta« je objavila članek D. O. Semjonova, v katerem članek popisuje kitajske dogodke iz sovjetskega vidika in po katerem se da sklepati, da dogodki na Kitajskem niso za Rusijo preveč rožnati. Moskovski politični krogi celo računajo, da je na Kitajskem nastal resen preokret, ki ni prinesel Rusiji ničesar dobrega.

»Napredovanje Čankajška« — piše Semjonov — je popolnoma izpremenilo položaj na Kitajskem in značaj kitajske revolucije. V revolucionarnih vrstah so ostali samo še osnovni činitelji vsake revolucije — delavski razred in kmetje, katerim se pridružujejo še obrtniki. Istina je, da se dosedaj Čankajšek še ni priključil generalu Čangsolinu, ker se med obema še vodi ljuta borba. Posojaj na Kitajskem je formuliral sedaj ta-

Zveze industrijcev Dragotin Hribar, predsednik društva denarnih zavodov Tykač, v poljskem jeziku je pozdravil goste predsednik Društva ljubiteljev poljskega jezika dr. Stele, v imenu obrtnikov pa je izrekel svoj pozdrav dr. Eng. Franchetti.

Vodja poljske delegacije g. Stanislaw Landie se je prisrčno zahvalil vsem govornikom za pozdrave. Nato je v daljšem govoru očrtal potrebo po gospodarski vzajemnosti med Jugoslavijo in Poljsko, naglašajoč, da je mnogo surovin in fabrikatov, ki bi jih obe državi mogli medsebojno izmenjavati. Govornik želi, da bi obe državi čimprej sklenili trgovsko pogodbo. Iz Slovenije bo poljska delegacija odnesla najlepše vtise o gostoljubnosti Slovencev in o lepota Slovenije.

Po svečanem sprejemu v zbornični dvorani so si gostje ogledali najprej tobakno tovarno, nato narodni muzej, nakar je bil ob 13. banket v hotelu »Union«. Popoldne so si gostje ogledali večko papirnico, kjer jih je sprejel predsednik upravnega odbora g. Fran Bonač. Zvečer ob 8. uri je bila v »Zvezdi« intimna večerja, nakar so gostje opolnoči odšli z dunajskim vlakom v svojo domovino. Gostje imajo poseben salonski voz, ki jim ga je dalo na razpolago železniško ministrstvo in s katerim se odpeljejo direktno do poljske meje, do postaje Katowice.

vlado na možnost provokacij s strani teh elementov.

Protestirajoča najbolj kategorično in z največjo indignacijo ter prepričana, da poljska vlada ne more ogniti se svoji odgovornosti za vse, kar se nanaša na ta zločin, si sovjetska vlada pridržuje pravico, da se vrne na to vprašanje, ko dobi točne in izčrpne informacije o zločinu izvršenem v Varšavi.

Kako vse lepše bi bilo življenje v Rusiji, če bi sovjetski mogoci tudi tako odločno nastopili proti zločinom, ki so jih izvršili pod njih protektoratom rdeči teroristi v Moskvi. Toda tedaj se vest sovjetskih magnatov ni oglasila, pa čeprav so se vsak dan dogajali še vse drugačni zločini, kakor pa jel bil umor Vojkova. In niti en zločinec ni bil kaznovan, temveč nasprotno nagrajen. O tem naj premišluje g. Litvinov, mesto da se osmeši pred svetom, ko spravlja poljsko vlado v zvezo z atentatom.

Še bolj pa se je proslavila angleška komunistična stranka, ki je izdala proglas, v kateri trdi, da je kriva umora Vojkova angleška vlada.

Samo še čakamo, da se tudi pri nas oglasi kak fantazm in okrvini našo vlado za varšavski atentat.

Logika in odkritosrčnost teh ljudi je namreč v resnici — božanska.

ko, da se vodijo boji med tremi silami. Ali fakično — piše dalje sovjetski publicist — obstojata na Kitajskem samo dva tabora. Proti revolucionarnim masam stoji tabor antirevolucionarjev, čeprav se ta bori i proti Čangsolinu.

Za Moskvo postaja jasno, da bo Čankajšek in narodna buržuazija, ki ga podpira, napravila sporazum z imperijalističnimi državami. Ze davno se vodijo pogajanja z Japonsko, a danes se trudijo, da dosežejo sporazum z Anglijo.

Po trditvah »Rabočaja Gazeta« je naloga angleškega poslanika, ki bo odšel te dni v Nanking, pomiriti oba generala Čangsolina in Čankajška, tako, da bi se s tem položil temelj enotni fronti proti komunističnemu gibanju. V Moskvi si ne delajo nikakih iluzij in mislijo, da se bodo sedanji 3 tabori na Kitajskem formalni samo v dva in to ne samo radi razvoja notranje političnih, temveč tudi zunanje političnih dogodkov.

Revolucionarno gibanje bo vodil sedaj samo še komunistično orientirani del delavstva in kmečkega prebivalstva, katerim bo moskovska centrala posvetila kar največjo pažnjo. Moskovski komunisti mislijo, da pripada vodstvo komunističnega gibanja na Kitajskem izključno le delovnim razredom.

Francija in Italija od premirja do Locarnske pogodbe.

(Napisal francoski diplomat.)

Ko je nastopil vlado je obiskal g. Barrera in mu nekako tako govoril: »L. 1915 sva si bila nasprotnika. Vi ste imeli prav da celo, vaša dolžnost je bila, da ste Italijo silili v vojno. Moje mnenje pa je bilo in moja dolžnost, da sem smatral za bolje, da se intervencija Italije odloži, in zato sem tudi na to deloval. Ta spomin pa ni izbrisal dolga leta sporazumnega sodelovanja. Srečen sem, da morem nadaljevati svoje delo in prepričan sem, da bova skupno storila še mnogo koristnega.«

Za zunanega ministra si je g. Giolitti izbral g. Sforzo, poklicnega diplomata, ki je bil kakih 30 let mlajši od njega. Ni ga bil poprej poznal, šele prejšnje leto se je bil slučajno z njim seznanil na deželi v Frascatiju. Stari državnik je vzbujal izbornega poslanika in to srečno snidenje ga je nekaj mesecev pozneje posadilo na ministrski stol. Grof Sforza je zadovoljil svojega novega gospodarja. Bil je samoglav in značajan. Vendar je bila ta samoglavnost včasih pokrita s šlapasto čepico, kot se je to pozneje pokazalo pri nastopu g. Mussolinija, toda ta napaka, če je že sploh napaka, se ni kazala v zunanjih zadevah, kjer je poklicna hladnost čuvala grofa Sforzo pred nevarnostmi nepremišljenih korakov. Bil je to možak, preizkušen v svoji stranki, pogumen in razumen.

Prva skrb g. Giolittija je bila sestati se z g. Millerandom. Sestanek se je vršil v

Aix-les-Bains. Brezdvomno je bil predvsem izraz obojestranske želje po sporazumu. K temu sestanku se je dal g. Millerand spremiti po gg. Barèru in Berthelotu, g. Giolitti pa po baronu Alliotiju, svojemu glavnemu tajniku. Pogovarjali so se o tekočih zadevah, o Jadrani, o reparacijah, o razoroženju Nemčije, o Gornji Sleziiji in o Orientu, z namenom, ki so ga tudi dosegli, da si olajšajo sodelovanje pri rešitvi teh vprašanj. Oba ministrska predsednika sta se ločila zadovoljno in zaupajoč v iskrenost medsebojnega dobrega razpoloženja.

To se je pokazalo pri sledečih pogajanjih. Vprašanje Gornje Sleziije je prišlo na točko, kjer je bilo treba, da se reši. Treba je bilo v tem teritoriju, za katerega sta se potegovali Poljska in Nemčija, na podlagi plebiscita podeliti mejo med zelo pomešanim nemškim in poljskim prebivalstvom. To mejo je bilo mogoče podeliti na več načinov. Obe zainteresirani državi sta se tem strastneje prerekale za zemljo, kjer je imela še prav posebno vrednost: v njej leže namreč ogromni rudniški zakladi. Francija je predlagala mejo, ki je bila ugodna Poljski, Anglija mejo, ugodno Nemčiji. Grof Sforza pa je stavil nov originalen predlog, ki se ni strinjal z angleškim, in veleposlaniška konferenca ga tudi ni sprejela. Ko pa je ta odstopila zadevo Društvu narodov, je Zenevski Svet odločil zadevo na podlagi »Sforzine črte«. Nezavisnost italijanskega ministra od londonske vlade je slednjič privedla do rešitve, ki je prišla prav eni izmed zaveznic Francije, Poljski.

Pod istim ministrstvom je začelo v Italiji pojemati nezaupanje in prvotno sumni-

čenje Male antante. Med grofom Sforzo in g. Benešem, zunanjim ministrom Čehoslovaške je prišlo do precej olajšujoče izmenjave pisem. Konstatirala sta, da sta obe državi enakega mnenja glede prepovedi zopetnega upostavljanja Habsburžanov na avstrijskem ali madžarskem prestolu. Tako se je izvršilo zblizanje med Italijo in drugo zaveznico Francije, Čehoslovaško.

Toda glavna zadeva kabineta Giolitti — Sforza je bilo važno pogajanje z Jugoslavijo. Od trenutka, ko je bila vsaka rešitev Jadranskega spora potom skupnih dogovorov med veleilami nemogoča, ni preostalo drugega, kakor iskati za to neposredno ureditev med rimsko in beograjsko vlado. To je bil že poskusil kabinet g. Nitti; gg. Scialoja in Trumbić sta se tozadevno sešla, toda njih srečanje je bilo brezuspešno. G. Giolitti, grof Sforza in g. Bonomi, vojni minister, so spel začeli s pogajanj in po velikem trudu prišli do zaključka. To je bila Rapalska pogodba. Italija je dosegla v njej mejo na Snežniku, to se pravi svojo »naravno« mejo na vzhodu, vso Juljsko Benečijo, Zader in nekaj dalmatinskih otokov. Čeprav so laški nacionalisti to pogodbo zelo neprijazno sprejeli, jo je vendar takrat večina javnega mnenja smatrala za zadovoljivo. Toda ta pogodba ni nikoli stopila v veljavo. Vendar moramo prej še nekaj drugega omeniti.

Ta direktna laško - jugoslovenska pogajanja so bila za Francijo prilika, da je napravila Italiji uslugo s tem, da je vršila v Beogradu prijateljski pritisk, ter prikazovala, da je zadnji čas, da zadeva že enkrat konča in da se pokažejo spravljive. Ta pritisk se ni vršil samo v Beogradu po našem

diplomatskem zastopniku, temveč tudi v Parizu pri poslaniku Kraljevine SHS polom g. Milleranda, ki je bil postal med tem predsednik republike in g. Georgea Leyguesa, njegovega naslednika na stolu ministrskega predsedstva. Uslužno vlogo francoske vlade je lojalno osvetlil grof Sforza v »Zeleni knjigi, ki jo je izdal v Rimu in ki se tiče Rapalske pogodbe.

Sicer je pa Francija po vojni porabila vse prilike, da bi bila prijazna Italiji. Na Spaški konferenci je Francija zmanjšala svoj delež na nemških reparacijah, da se je tako v gotovi meri povečal laški delež. Toda edino en italijanski časopis, Corriere della Sera, je podčrtal ta nastop dežele, ki je bila napol razrušena, ki je klonila pod težo in koje bodočnost je bila na žalost v ozki zvezi z reparacijami. Ob istem času smo pa mi Francozi poskušali skleniti z Italijo praktične dogovore, tičbo se materijelnih interesov. Tako smo n. pr. za časa Nittijeve vlade na iniciativo g. Tittonija začeli pogajanja o pogodbi dela in izseljeništvu, ki sta jo podpisala za Francijo gg. Barrere in Arthur Fontaine, za Italijo pa gg. Mayor des Planches in De Michelis. Ta pogodba je dala laškemu izseljencem v Franciji take pogoje, da nikoli kaka država ni nudila boljših. V trenutku, ko jim je severna Amerika zaprla svoja vrata, jim je bilo velikanse korist, da morejo svoje izseljence napotiti k nam, kamor jih je začelo vsako leto prihajati na stotisoče. Temu je sledil dogovor o svili in svilenih izdelkih, ki je bil prvi korak k trgovinski pogodbi, o kateri bomo takoj govorili.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

KDAJ SE BODO ŽE TAKE STVARI NEHALE.

Je sicer res, da se kljub našemu nesrečnemu partizanstvu razmere polagoma izboljšujejo, toda še vedno se dogajajo naravnost neverjetne stvari. Sv. Birokracija straši po vseh pokrajinah in njegova nedela so še najmanjše zlo. Že mnogo težje nezgode nastajajo vsled prepotence nekaterih uradov in uradnikov, da o drugih še bolj žalostnih pojavih niti ne govorimo.

O vseh teh napakah obvešča naše časopisje, vladno, opozicionalno in nevtiralno, redno vso javnost torej tudi oblasti, ki imajo tako vse možnosti, da vse te napake odpravijo. Skoraj nikdar pa ne slišimo, da bi se to tudi v resnici zgodilo, ker naša oblastva molče o vseh takih stvareh kot grob. Toda molk je vedno napaden in zlasti v tem slučaju. Oblasti bi morale javnost redno informirati, da so z ozirom na odkritje tega ali drugega lista storile vse potrebno, da se od listov odkrite napake odpravijo. Listi vendar pišejo pod grožnjo tiskovnega zakona in zato bi pač bilo pričakovati, da bi oblasti dokazale, da se na njih odkritja ozirajo.

Ne zaradi prestiža listov, temveč zaradi avtoritete oblasti same, ker bodo ljudje vse drugače zaupali v oblast, če vidijo, da ta točno takoj nastopi, če se odkrije kakšna napaka, kakor pa da dobe vero, da je ilak vseeno, če se kdo proti napakam bori ali ne.

Samo na ta način je mogoče, da pridemo do zboljšanja razmer.

— **Kraljica Marija na Bledu.** Včeraj zjutraj ob 7.35 je prispela kraljica Marija s svojim spremstvom iz Mariborskih Lazny v Lesce. Na kolodvoru jo je pozdravil veliki župan dr. Vodopivec. Njegova soproga je izročila kraljici šopek svežih rož. Po sprejemu se je odpeljala kraljica s dvornim avtomobilom na Bled. Spremljala sta jo adjutant-majorja Pogačnik in Masalović. Na Bledu ostane kraljica Marija nekaj dni.

— **Novi rektor ljubljanske univerze.** Za rektorja ljubljanske univerze za leto 1927/28 je bil včeraj izvoljen g. prof. dr. Rajko Nahligal.

— **Kongres veterinarjev.** Letošnji redni letni kongres Udruženja jugoslovanskega veterinarskega udruženja se vrši od 12. do 14. junija v Beogradu. Kongresa se udeležijo delegati iz vse države. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila udeležencem polovično vožnjo.

— **Prometni minister na inspekcijskem potovanju v Mariboru.** Prometni minister, ki se je nahajal v zadnjem času na inspekcijskem potovanju v Primorju, se je pripeljal v torek spričo stavke uslužbencev v mariborski železniški delavnici v svrhu, da prouči tamkajšnje razmere, v Mariboru. Ko je situacijo proučil, je izjavil, da bo njegova prava skrb, da nabavi na račun materijalnih reparacij mariborski delavnici materijal, da bo delavstvo dovoljno zaposleno. Za ljubljansko direkcijo je obljubil izposlovati nabavo 6 novih lokomotiv in večje kredite. Minister je dalje obljubil, da bo poskrbel, da se iz prometnih ozirov nujno potrebno razširjenje kolodvorov v Zidanem mostu čim prej izvrši.

— **Razpis natečaja.** Razpisuje se služba starešine pri pošti Mežica (IV. r). Prošnje naj se vlagajo do 20. junija 1927 na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani. — V Mačkovičih (V-2) se razpisuje pogodbeni plača. Jamčevina 400 Din. Letni prejemki redna plača 3000 Din, doklada (50% redne plače) 1500 Din, za prenašanje pošte 2000 dinarjev za selsko dostavo 4134 Din. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na pošto ravnateljstvo do 20. t. m. Med prilogi mora biti tudi potrdilo krajevne oblasti (županstva), da ima prosilec zagotovljen prostor za pošto, kakor določa čl. 16. pravilnika o pogodbenih poštah.

— **Pravilnik o organizaciji katastrske službe.** V generalni direkciji katastra je sestavljena posebna komisija, katere naloga je, da izdela načrt pravilnika o organizaciji katastrske službe.

— **Nagrade društvom in kulturnim delavcem.** Uprava kraljevega fonda za nagrado dela na kulturnem, gospodarskem in prosvetnem polju je priznala med drugim za letošnje leto sledeče nagrade: 25.000 Din Engelbertu Ganglu, starosti JSS v Ljubljani, 10.000 Din Prosvetni Zvezi v Ljubljani, 5500 Din Izobraževalnemu društvu na Jesenicah in Kolu jugoslov. sester Moste-Sv. Peter v Ljubljani, 5000 Din Josipu Lapajnetu, šolskemu upravitelju v Cerkljah, 5000 Din Stanku Gradišniku, učitelju v St. Ilju in Josipu Lustiku, šolskemu upravitelju v Prekmurju. Nadalje po 5000 Din Jakobu Špalirju, gozdarju v Mariboru in Viktorju Engelmanu, gozdarju pri Jelšah. Po 2500 Din Šolskemu društvu v Gornjem Logatcu in slovenski župi skavtov v Ljubljani.

— **Oprostitev taks.** Društvo železniških uradnikov s fakultetno izobrazbo v Sloveniji in kulturno društvo »Atena« v Ljubljani sta oproščena plačevanja taks za prošnje in predstave.

— **Zagrebski in ljubljanski francoski inštitut** organizira to leto na Bledu pod visokim pokroviteljstvom prosvetnih ministrstev kraljevine SHS in Francije počitniški tečaj. Ta počitniški kurz, ki se bo vršil od 15. julija do 15. avgusta je posebno namenjen profesorjem francoske kraljevine SHS in dijakom, katerim sredstva ne dopuščajo, da bi se v Franciji izpopolnili v francosčini. Pouk bo vseboval teoretični tečaj, slovenski tečaj, praktične vaje v konverzaciji, predavanja s skriptnimi slikami, izlete itd. Oba francoska inštituta, zagrebški in ljubljanski sta si zagotovila sodelovanje francoskih profesorjev, ki so se že specializirali v studiju jugoslovanskih vprašanj. Najomnimo samo sledeča imena: Vaillant, profesor srbo-hrvaščine na Ecole des Langues Orientales v Parizu, Chataigneau, agrégé de L'Université,

nekadaj lektor v Beogradu, Daux, nekadaj chargé de cours v Carigradu, Warnier, lektor Univerze v Zagrebu. Profesorji francosčine, delujoči na javnih šolah, so prosti vpisnine. Dijaki bodo morali plačati vpisnino 50 Din in imajo pravico se udeležiti vseh vaj; drugi posetniki bodo plačevali vpisnino 100 Din. Kdor se zanima za te počitniške tečaje, naj blagovoli se prav kmalu javiti v Francoskem inštitutu v Ljubljani, da mu bo mogel pravočasno rezervirati sobe v blejskih penzijah.

— **Proslava šestletnice evakuacije Šibenika.** Dne 12. t. m. se vrši v Šibeniku proslava šestletnice evakuacije od italijanske vojske, ki je bila okupirala Šibenik in Dalmacijo.

— **Drugi pomorsko-propagandistični tečaj Jadranske Straže v Splitu** se vrši v času od 1. do 31. julija t. l. Kakor lamsko leto bo tudi letos glavni odbor Jadranske Straže v Ljubljani odposlal v ta kurs enega udeleženca; sprejem in celomesečna preskrba (stanovanje in hrana ter vožnja tja in nazaj) je brezplačna. Natančnejše informacije in prijave sprejema Glavni odbor v Ljubljani do 15. junija t. l.

— **Kamniška podružnica SPD** je dovršila te dni novo pot in galerijo skozi Predoselj v Kamniški Bistrici. Da opozori obiskovalce Bistrice na to pot in na prirodno lepoto dosejaj nepristopnega Predoslja, je sklenila Kamniška podružnica, da priredi slavnostno otvoritev te nove poti in galerije. Vršila se bo v nedeljo dne 12. junija 1927. Zunanji udeleženci pridejo s prvim jutranjim vlakom v Kamnik ter potem poljubno naprej. Vozil bo tudi avtomobil Kamnik-Stahovica (ena 8 Din za osebo). Zbirališče bo na Kapišću. Od tam odidejo udeleženci po novi zelo prijazni stezi, vodeči ves čas tik ob vodi do doljnjega brvi pod slapom, potem po novi stezi naprej nad slap in na galerijo, kjer bo Kamniška podružnica pozdravila goste, nakar bo odhod čez prirodni most proti bistriški koči. Tam bo ob 11. uri sv. maša v bistriški kapelici, potem prosta zabava pri koči. Pri pozdravu in pri zabavi bo sodeloval tamburaški zbor društva »Edinost«. Odhod iz Bistrice proti Kamniku poljuben. Iz Stahovce do Kamnika bo vozil avtomobil. K tej otvoritvi so vabljeni vsi planinci in prijatelji Kamniške Bistrice.

— **Streljaška družina v Trbovljah.** Vsi oni, ki bi radi pristopili kot člani k streljaški družini, naj se javijo pri enem izmed gg. odbornikov. — Za odbor streljaške družine v Trbovljah: Milan M. Spaič, žand. podporučnik, predsednik. Črne France, tajnik.

— **Gradbena direkcija v Ljubljani** opozarja vse interese na l. oferno licitacijo za dovršitev drž. ceste Kraljevo-Raska, ki se vrši v računskem oddelku ministrstva za gradbe v Beogradu in sicer dne 23. junija t. l. za l. del ceste od km 0.800 do 15.000 in dne 24. junija od km 15.000 do 20.000. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasov, ki sta nabita na uradni deski v l. nadstropju Gradbene direkcije v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

— **Za sirote invalidov.** Ministrstvo za socialno politiko je odobrilo centralni upravi udruženja invalidov za oskrbo sirot invalidov in vojnihi sirot izredno podporo v znesku 500.000 Din.

— **Naš novi poslanik v Bernu.** Bivši pomočnik zunanjega ministra g. Jova Markovič, ki je bil nedavno imenovan za poslanika v Bernu, odpotuje jutri na svoje novo službeno mesto.

— **Premestitev argentinskega konzula v Splitu.** Argentinski konzul v Splitu Argentinu Rossani je premeščen brzojavno v Neapelj. Kot znamo, je izdal g. Rossani nedavno v Splitu v španščini zbirko pesmi pod naslovom »Nada« (Nič). Sedaj je nameraval uvesti akcijo za ustanovitev revije za dalmatinska kulturna vprašanja pod naslovom »Sunce«.

— **Iz pošto-hranilnične službe.** Bivši začasni vodja ljubljanske podružnice Poštne hranilnice Ilija Obradović je imenovan za ravnatelja podružnice v Skoplju.

— **Iz poštne službe.** Za upravnika pošte Bled I. je imenovan poštni uradnik Ivan Bergant. — Premesteni so: Od pošte Ljubljana I. k direkciji pošte v Ljubljani za tajnika uradnik Ivan Zupanec, iz Laškega k pošti v Kranju uradnik Ivan Slavec, iz Maribora v Rajhenburg uradnik Mihael Straus.

— **Pretvarjanje slovenskih priimkov.** Na razglasni deski goriškega magistrata so nabite sledeče spremembe priimkov v italijansko obliko: Na prvem mestu je prošnja člana komisije, ki ima v goriški pokrajini proučevati problem spremembe priimkov dr. Konrad Prinzig, ki bi rad spremenil svoj priimek v Princis. Sledijo sledeče želje za spremembo: Vodopivec v Bevilacqua, Gasperich v Gasperi, Urbancich v Urbani, Gabaz v Saba, Sturnig v Sturni, Wedral v Veri, Branstein v Roccabruna, Toncich v Tonsi, Dornig v Dorini. Radovedni smo, kako bo prefektura rešila te prošnje, kajti prosilci so priložili k prošnji listino, iz katere izhaja prvotna italijanska oblika priimka. Radovedni smo predvsem, ali imajo take listine Dornig, Tončić in še bolj Wedral in Braunstein.

— **Tretji polet preko Atlantskega oceana.** Iz Newyorka poročajo: Priprave za tretji prekomorski polet se nadaljujejo. Komandant Byrd, ki ga bo spremljal pri poletu poročnik Reville, je podvel te dni poizkusni polet, pri katerem je tehtal aparat 6300 kg. Vendar pa Byrd ne bo startal, predno se ne vrne Lindbergh.

— **Stalna zračna proga Newyork-Pariz.** Zgraditelj aeroplana »Columbi-e«, inženjer Belanca je izjavil, kot poročajo iz Amerike, da izdeluje načrt za večmotorno letalo, s katerim bo potovalo lahko do 40 oseb hkratu preko oceana. Na aparatu bo restavracija. Opremljen bo z rezervnimi motorji, tako da bo izključena vsaka nevarnost, da bi padel

na zemljo. Polet se bo vršil v treh etapah, vožnja se bo pretrgala v Novi Fundlandiji in na Azorih. Potovanje iz Pariza v Newyork bo trajalo z odmori vred vsega skupaj 36 ur. Vožnja bo stala v začetku okoli 30.000 dolarjev.

— **Radi žaljenja veličanstva** je bil obsojen te dni pred okrožnim sodiščem v Mostarju Mijo Perkušić, 23 leten težak iz Dračeva, na tri leta težke ječe.

— **Državni uradnik izvršil radi prenaporne službe samomor.** Milan Martinov, poštni uradnik v Velikem Bečkereku je izpil te dni v samomorilnem namenu večjo količino bromove esence. Ko so ga pripeljali umirajočega v bolnico, je izjavil, da je izvršil dejanje radi tega, ker mu je postala služba v zadnjem času prenaporna. Kmalu nato je v groznih bolečinah izdihnil.

— **Z nožem ga je zabodel, ker ga ni pustil k maturi.** Brat srezkega poglavarja v Podgorici Bogič Popović je bil precej len študent, vsled česar je leta 1922 pri maturi propadel. Pozneje je hotel priti do maturitinskega spričevala na nepošten način. Hotel je namreč spričevalo že dvakrat falzificirati, kar pa so obakrat drugi preprečili. Leta 1925 je zapustil hišo svojega očeta ter odšel po svetu. Brez pravega dela se je potikal po Italiji in Albaniji. Pred tremi meseci se je vrnil zopet domov. Ker mu fizično delo ni dišalo, se je jel zopet pripravljati za maturo. Te dni je prišel v spremstvu svojega očeta v pisarno gimnazijskega ravnatelja dr. Nikole Škerovića ter zahteval, da ga pripusti že v tem terminu k maturi. Ravnatelj mu je pojasnil, da je to nemogoče, ker je zamudil za topot termin za vložitev prošnje. Bogič Popović je odšel. Odhajajoč pa je ravnatelju zagrozil, da se bo nad njim maščeval. Nato si je kupil v neki trgovini oster 20 cm dolg nož ter pričakal ravnatelja pred gimnazijskim poslopjem. Ko je prišel ravnatelj iz poslopja, se mu je Popović pridružil ter zahteval še enkrat, da ga pripusti še v tem terminu k izpitu. Ravnatelj mu je popolnoma mirno pojasnil, da je to absolutno nemogoče, ker bi bilo proti zakonu. Medtem sta prišla ravnatelj in nadležni mladenič pred poslopje okrajnega sodišča. Tu je potegnil Popović nenadoma nož ter ga zasadil ravnatelju 6 cm globoko v hrbet. Težko ranjen se je zgrudil dr. Škerović na zemljo, Popović pa je vstopil mirno v sodno poslopje ter pripeljal svoj zločin. Seveda so ga pridržali takoj v zaporu. Stanje dr. Škerovića je zelo opasno, vendar je pa upati, da ostane dr. Škerović pri življenju, če ne nastopijo kakšne komplikacije. Dr. Škerović je narodni poslanec.

— **Nenavadno darilo prestolonasledniku.** Nedavno je vrgla Zivku Miletoviću, ekonomu v Viševu pri Rači pelleina ovca 5 jag-njed. Ker so taki slučaji zelo redki, je poklonil Miletič sedaj vseh petero jagnjed prestolonasledniku Petru.

— **Zupanova žena požigalka.** V Tullnu je bila te dni aretirana 43 letna žena tamkajšnjega župana, Pavla Weisel. Obdolženo je, da ima na vesti vseh sedem velikih požarov, ki so se pripetili v Tullnu v letih 1924 in 1925, ona. Ti požari so uničili 24 kmetskih hiš z gospodarskimi poslopji vred ter povzročili milijonsko škodo. Preiskava je ugotovila, da je bil v vseh teh slučajih ožen potaknjen. Še tekot poizvedovanja je bil aretiran kot dejanja sumljiv neki jermernar, ki je sedel precej časa po nedolžnem v preiskovalnem zaporu. Pred dvema tednoma pa so izsledili pravega požigalka, sina Pavle Weisel iz prvega zakona, Oskarja Riesa. Nadaljnja poizvedovanja so ugotovila, da ga je nagovorila k požigom njegova mati Pavla Weisel, ki je prodajala stavbne parcele in stavbeni material. Njen mož je župan v Tullnu, ravnatelj krajevnih hranilnice in član trgovinske zbornice. O zločinah in instinktih svoje žene ni vedel absolutno ničesar.

— **Nove poplave v Ameriki.** Kot poroča »United Press«, je jel Mississippi zopet naraščati. Na več krajih je prestopila reka zopet bregove ter poplavlja v Arkansasu več tisoč juter rodovitne zemlje. Voda je uničila mestoma vse, kar je bilo v zadnjem času poplavljenno. 90.000 ljudi je zopet brez strehe. Minister trgovine Hoover je odpotoval na poplavljenno ozemlje.

— **Usodepolna šala.** Trgovec Alojz Friedmann v Aszodu na Madjarskem je razstavil meseca avgusta 1924 v svoji izložbi dinjo, na katero je vrezal z nožem umetniško izdelan grb troedinega madjarskega kraljestva, mesto Stefanove krone pa je vrezal v melono šestoro zvezdo židovsko zvezdo. Zato ga je ovadila policija državnemu pravdnistvu, nakar ga je obsodilo sodišče na leto dni ječe in 5 milijonov kron globe. Te dni se je obravnavala zadeva pred prizivnim sodiščem, ki je znižalo Friedmannu kazen na 6 mesecev ječe. Friedmann apelira na kraljevsko kurijo.

— **S prodajo ničvrednega čudežnega zdravila postal milijonar.** Leta 1925 so se pojavili v Moravski Ostravi letaki, s katerimi se je priporočalo univerzalno zdravilno sredstvo »dr. Hellerjeva sol«, pozneje pa »dr. Embacherjeva krištilina sol«. Ni je bilo boleznij, ki bi se po navedbah v prospektih ne bi bila dala odzdraviti s tem univerzalnim preparatom. Letake je izdal upokojeni avstrijski železniški adjunkt v Moravski Ostravi Rudolf Ratzka, ki je delal s čudežnim zdravilom sijajne kupčije. Po navedbah v prospektih bi bila imela biti glavni sestavdi del preparata sol iz Halla na Tirolskem. Preparat bi bil imel biti sestavljen po receptu pokojnega med. univ. dr. Embacherja na Češkoslovaškem. Sedaj pa je ugotovil urad za pobijanje oduševstva v Moravski Ostravi, da Ratzka ni dobavljal iz Halla nobene soli, temveč da je prodajal čisto navadno Glauberjevo sol, ki se pridobiva v kemičnih tovarnah kot odpadke pri proizvodnji solne kisline ter se prodaja po 1.26, po 135 Din. To sol so prodajali njegovi številni agenti skoraj po vseh evropskih državah. Urad za pobijanje oduševstva v Mor. Ostravi je ugotovil, da je je nakupil Ratzka od leta 1925 dalje v eni sami češkoslovaški kemični tovarni vsega skupaj nad 150 centov,

pri čemur je zaslužil nad 1.436.500 Din. Ratzka pa je dobavljal svoje »čudežno« zdravilno sredstvo tudi še iz več drugih tovarn. Ko je izvedel, da se zanima za njegovo univerzalno sredstvo urad za pobijanje oduševstva, je dvignil v bankah ves svoj denar ter jo odkuril z njim v Švico, kjer ga je zopet deponiral. Ne vedoč, da je bila izdana za njim tiralica, je bil te dni tako nepreviden, da se je vrnil v Moravsko Ostravo, kjer so ga pa vtaknili že takoj po prihodu v luknjo.

Ljubljana.

— **Vaška idila sredi prestolice Slovenije.** Ob hodnikih Simon Gregorčičeve ulice bohotno raseta trava in plevel. Ob deževnem času vsled tega voda nima odtoka ter se naberejo cele mlake. Kompetentni faktorji naj dajo čisto očistiti.

— **Mestna ženska realna gimnazija** vabi cenjene stariše gojenk, njih sorodnike, prijatelje in znance na razstavo risarskih in ročnih del, ki se odpre danes ob 12. uri in traja do vsote nedelje 12. t. m. Razstava je odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

— **Mestna zastavljalnica naznanja**, da se vrši tomesena dražba v oktobru 1926 zastavljenih predmetov v sredo 15. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

— **Mestno kopališče na Ljubljani** se bo otvorilo v soboto dne 11. junija 1927.

— **Slovensko planinsko društvo v Ljubljani naznanja**, da se vrši njegov občni zbor 21. junija ob 8. uri zvečer v salonu gostilne pri Levu na Gosposvetki cesti s sledečim dnevnim redom: Pozdrav načelnika, sprememba društvenih pravil, eventualne volitve, poročilo tajništva, knjigovodstva in računskih preglednikov, samostojni predlogi, slučajnosti. Oni člani, ki se zanimajo za nova pravila, jih lahko vpogledajo v društveni pisarni, Šelenburgova ulica 7-11. med uradnimi urami.

— **Bolgarski tenor v ljubljanski operi.** V soboto dne 11. t. m. gostuje v ljubljanski operi mladi tenor gospod Gospodinov in sicer v operi »Carmen« v vlogi Don Josea. Gost ima močan tenor z lepo izrazito visoko in odlično italijansko šolo. Poleg ljubljane bode gostoval tudi v Beogradu in Zagrebu, za tem pa ponovno v Rimu, kjer je nastopil parkrat tudi za časa svojega študija. Na predstavo opozarjamo naše občinstvo. Pripominjamo tudi, da je ljubljanski ansambel izvajal opero »Carmen« na svoji operni turneji in sicer v Sarajevu, Dubrovniku in Splitu, povsod z največjim uspehom ob vsestranskem priznanju publike in kritike. Za gostovanje gospoda Gospodinova veljajo navadne operne cene.

— **Jadranska Straža priredi izlet** po Ljubljani in ljudsko veselico pri Mokarju na lžanski cesti v nedeljo 12. junija 1927. Odhoda ob 14. uri s Trnovskega pristani na okrašenih čolnih z godbo. Ob isti uri prično voziti avtomobili od mosta na Karlovski cesti do Mokarja. Na veselici je preskrbljeno za zanimiva presenečenja, ples in zabave. Vabljen je vsakdo. Sodeluje železniška godba.

— **Društvo »Soča«.** Na l. odborovi seji VII. posl. dobe dne 8. junija 1927 se je konstituiral društveni odbor takole: na občnem zboru dne 25. maja 1927 izvoljeni predsednik dr. Dinko Puc in podpredsednik Iva Sancin, za tajnika: učitelj Andrej Bensa, namestnik: Anton Cotar; za blagajnika: Josko Sfiligoj, namestnik: Lipe Bačnar. Pregledovalci računov: Bavdaš Itan in Kerševan Andrej, namestnika: Batjel Franc in Bavčar Peter. Društvo ima sledeče odseke in sicer: 1. prosvetni, predavateljski, 2. zabavni — veselični, 3. gospodarski in 4. pevski odsek. Članarina, ki ostane neizpremenjena znaša letno samo 12 Din in se plača po položnici, ali pa neposredno pri društvenem blagajniku Sfiligoju v Gledališki ulici 7-111, vsak dan od 14. do 16. ure.

OJ ZLATI ČAS ZDAJ CELJSKIM SAMOSTOJNIM DEMOKRATOM PRIDE.

Kdor prebira volilno listo celjskih demokratov, pa gre potem malo na šetno mimo hiš bodočih sam. demokratih mestnih očetov, bo kar na cesti in trotoarju opazil, da se izkazuje posebna pozornost tem svetnikom »in spec«. Pred njih domovanji vse skrbno posnaženo, pripravljajo se lični pločniki itd. Zlobni jeziki (in pravijo, da je teh v Celju precej veliko), ti strupeni jeziki trosijo celo govorice (iz hudobne nevošljivosti seveda), da bodo bodočim »mestnim očetom« položili kar parkatne stezice do njih zelinkov. Tudi zlikali bodo te parkete, gladko »auf biks«, tako da bo 19. junija marsikomu spodrsnilo in da bo razočaran padel — na zadnjo plat.

MARIBORSKA POROTA.

Predvčerajšnjim sta se zagovarjala pred mariborsko poroto posestnik Ivan Čahuk in njegov sin Kalman, obdolžena, da sta umorila dne 9. novembra 1926 posestnico Roškarjevo iz Gorice v Prekmurju.

Obtožnica pravi med drugim sledeče: Roškarjeva je svoječasno ovadila Kalmana Čahuka, da ji je ukradel 200 Din. V sled te ovadbe sta stari in mladi Čahuk Roškarjevo smrtno sovražila ter jo končno umorila. Pričakala sta jo v gozdu. Umor je izvršil Ivan Čahuk, ki je udaril žensko s sekiro petkrat po glavi. Njegov sin je stal medtem na straži. Ko je prišel umor na dan, sta oba dolžila druge, ki so morali sedeti vsled te obdolžitve po nedolžnem v preiskovalnem zaporu. Končno sta se izdala v medsebojnem domačem prepiru sama.

Porotnikom je bilo stavljenih 8 vprašanj. Vprašanje glede umora in šest drugih vprašanj so zanikali. Potrdili so pa vprašanje glede hudodelstva obrekovanja po § 269. k. zak.

Na podlagi kridoreka porotnikov je bila ca zelo poceni odnesla. Obsojena sta bila: Ivan Čahuk na 2 leti, Kalman Čahuk pa na 16 mesecev težke ječe.

NOVOMEŠKA POROTA.

V torek se je zagovarjala pred novomeško poroto posestnica Ana Crasarjeva, obtožena radi hudodelstva goljufije in prigovarjanja h krivemu pričevanju.

Izjavila je raznim osebam pod lažnjivimi prevezami večje zneske denarja, ko pa je bila ovadena, je nagovarjala razne osebe, da bi njej v prilog krivo pričale.

Na podlagi krivdoreka porotnikov je bila obtožena obsojena na eno leto težke ječe. V sredo je sedel na zatožni klopi bivši železniški čuvaj France Koklič iz Uršnih sel, obtožen radi umora svoje žene.

Pri obravnavi se je zagovarjal obtoženec z hujšumnostjo in duševno zmedenostjo.

Porotniki so vprašanje glede umora zanikali, potrdili pa so vprašanje glede uboja. France Koklič je bil obsojen na 3 in pol leta težke ječe.

POZIV.

Veliki župan ljubljanske oblasti razglasa: Usodna elementarna nesreča v ljubljanski oblasti me zopet sili, da apeliram na šlovelkoljubje in radodarnost prebivalcev ljubljanske oblasti.

V starem trgu v črnomaljskem srezu je uničil dne 21. maja t. l. silen požar osem hiš z gospodarskimi poslopji, vsemi hlevi, skednji, živinaki in kletmi, z vsem orodjem, obleko, živežem in krmo, upepeli trem trgovcem vse zaloge in več obrtnikom vso opremo. Poginila je živina, pokončani so sadovnjaki in vrtovi. Devet posestnikov s 40 družinskimi člani je brez strehe in ob premoženju, nizke zavarovalnine ne morejo kriti prizadelem ogromne škode, ki znaša preko 3.700.000 Din.

Da se olajša nesrečnim pogorelcem beda, pozivam prebivalstvo ljubljanske oblasti, da jim pomaga z milimi darovi, ki jih sprejemajo: v ljubljani veliki župan in mestni magistrat, na deželi pa vsi sreški poglavarji in oblasti, ki jih bodo oni določili.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

10. junija, petek: zaprlo.
11. junija, sobota: zaprlo (generalka).
12. junija, nedelja: Večni mladenič, premijera. — Izven.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

10. junija, petek: Orlov. — Red E.
11. junija, sobota: Carmen. — Izven. Goslovanje bolgarskega tenorista Gospodinova.
12. junija, nedelja: ob 15. uri pop. Orlov. Popoldanska predstava po znižanih cenah. — Izven.

Sinočnja operna predstava se je morala odpovedati iz razloga, ker se ni dospel vagon z garderobo in instrumenti iz Splita. Abonirani redni dobe predstavo prihodnje dni.

V nedeljo, dne 12. t. m. se poje v ljubljanski operi opereta »Orlov« kot popoldanska predstava po znižanih opernih cenah. Zvečer istega dne pa je v drami premijera »Večnega mladeniča«, kjer igra glavno vlogo nestor slovenskih igralcev g. Anton Cerar-Danilo.

Gospodarstvo.

NARODNA BANKA SHS O OBREŠTNI MERI.

V soboto se je vršila v Beogradu plenarna seja glavnega odbora narodne banke Srbov, Hrvatov in Slovencev, na kateri se je v glavnem razpravljalo o gospodarski krizi v Jugoslaviji in o pobijanju draginje. O tem vprašanju se je razvila zanimiva diskusija, ki je prinesla sledeče zaključke.

Prvi vzrok, da se je zvišala obrestna mera, leži v denarnih zavodih, ki so v svojem poslovanju imeli preveč proste roke. Narodna banka se bavi izključno le z eskontnimi posli. Priporoča se, da bi se morali vsi večji denarni zavodi, ki prejemajo mnogo milijonov poleg narodnih prihrankov, zediniti v eno, da te vloge plasirajo le v eskont menic.

Drugi vzrok leži v prevelikem številu malih denarnih zavodov v manjših centrih naše države. Ta mnogostevilstvo teh zavodov je neracionalna in nepotrebnost, ker podražuje celokupno režijo organizacije denarnih ustanov in s tem neposredno povzroča tako visoko obrestno mero. Manjši denarni zavodi so tudi prisiljeni zadolževati se pri večjih kreditnih zavodih, kar samu ne razpolaga z dovoljimi denarnimi sredstvi. Večji denarni zavodi pa jim zaračunajo istovelike obresti, kot svojim privatnim posojilcem. Na ta način se na eni strani dolgi vsi vedno bolj večajo, na drugi strani pa se viša obrestna mera, kar daje za posledico — sistematično naraščanje draginje.

Tretji vzrok zvišavanja obrestne mere leži v velikem interesu denarnih zavodov v plačevanju hranilnih vlog in pa pri nesolidni konkurenci v dobavljanju teh vlog. Na iniciativno Narodne banke SHS se je to praktično pri nekaterih denarnih zavodih v državi odklonilo s takozvanim sporazumom o davkih. Tak sporazum bi bilo treba — radi pobijanja draginje in visoke obrestne mere, — sprejeti tudi pri drugih denarnih zavodih v tistih delih naše države, kjer se sedanji nesolidni način dobavljanja hranilnih vlog še ni odpravil.

Četrty vzrok višanja obrestne mere je težnja mnogih denarnih zavodov po pretiranih dobičkih. Sedanjí dobički kreditnih zavodov presegajo 8—10% na vloženi, oziroma vplačani kapital. V dobiček pa se ne šteje vse, ki se razdeli delničarjem. Važno je, da se v ta dobiček vračunajo tudi vsi t. i. »voti«, ki se uporabljajo za pretirano amortizacijo in končno tudi vsote, a katerimi se krijejo škode v dobi inflacije, in vsote, ki se

danes amortizirajo na nepravilen način še pred zaključkom končne letne bilance. Tako se vidi, da dobiček denarnih zavodov ne znaša samo 8—10%, temveč je v resnici mnogo večji.

Po tej analizi o višanju in o vzrokih visoke obrestne mere, je glavni odbor Narodne banke Srbov, Hrvatov in Slovencev prišel do sledečega zaključka, da se to nesolidno in nemožno stanje odpravi.

1. Pri finančnem ministristvu se naj odredbe v novem zakonu o neposrednih davkih, ki tangirajo obdačenje denarnih zavodov, vzamejo ponovno v pretes sporazumno s predstavniki bank in bančnih zavodov. Podaljša naj se še nadalje delovanje denarnih zavodov v pogledu zmanjšanja državnih davčatev na denarne zavode, da se doseže čimprej zmanjšanje obrestne mere.

2. Podaljša se naj dosedanja finančna politika, ki leži v tem, da se denarni zavodi luzionirajo, kar bi dalo za posledico povečanje minimuma vplačanega kapitala, in da bi zvišal en zavod kredit Narodne banke.

3. Po dosedanjih sklenjenih sporazumih o denarnih zavodih v nekaterih pokrajinah države glede izplačevanja obresti in dobavljanja hranilnih vlog, bi bilo treba, da se dosežejo slični sporazumi tudi v Hrvaški, Sloveniji in Bosni. Na ta način bi se odpravila nesolidna konkurenca in lova za hranilnimi vlogami, ki se v vsej goloti kaže v gotovih gospodarskih centrih.

4. Kot dosedaj, tako se naj i v nadalje prakticira promet s pravnimi, poslovnimi menicami, da se s tem zasigura možnost za Narodno banko, da v še večji meri izdaja neposredne kredite.

5. Narodna banka Srbov, Hrvatov in Slovencev bo vršila proti denarnim zavodom, ki izvajajo kredite na previsoke obresti, akcije za zmanjšanje obrestne mere.

BORZE.

dne 9. junija 1927.

Ljubljana. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijske 84.50 — 0, Voja škoda 841.50 — 842 (842), zastavi in kom. Kranjske 26 — 22, Celjska hranilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 0 — 98, Prašedion 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trbovlje 0 — 460, Vevče 135 — 0, Stavbna 55 — 65, Sešir 104 — 0. Blago: Tendence za les čvrsta, za deželne pridelke nespremenjena. Zaključenih 7 vagonov lesa.

Zagreb. Devize: Newyork ček 56.7—56.9, Amsterdam 2278—2284, Pariz 222.375 do 224.375, Praga 168.2—169, Curih 1098.5 do 1098.5, Dunaj 800—803, Berlin 1347.7 do 1350.7, Budimpešta 989.9—992.8, London 276.1—276.9, Italija 318.25—315.25.

Curih. Beograd 9.185, Newyork 526, Dunaj 73.175, Berlin 123.18, Varšava 58.10, London 25.25 in ena osminka, Sofija 3.75, Pariz 20.86, Bukarešta 3.10, Milan 28.71 in ena četrtinka, Praga 15.40, Budimpešta 90.65.

KAJ JE »NARODNO IZDAJSTVO«.

Demokratski tisk od onemoglosti vrta razglašeno lajno o »narodnem izdajstvu« celjskih radikalov in klerikalcev. Kogar bi hotela objeti kaka nacionalna malodušnost ob tej izlajni melodiji, naj si samo odgovori na tale vprašanja:

Kdo je bolj neustrašeno nastopil za narodnostno idejo: dr. Krek in dr. Korošec, ki sta vrgla v svet revolucionarno majsko deklaracijo ali pa tisti demokratski voditelji, ki se z ozirom na svojo rodbino ni upal, niti podpisati te deklaracije? Ali bi bilo bolje, da nastopijo celjski Nemci pri obč. volitvah kot samostojna nacionalna skupina, ali pa se naslonijo na slovenske stranke ter se odrečejo vsem nacionalnim ispiracijam?

3. Ali nemški sodržavljani ne nosijo enakih davčnih bremen kot n. pr. demokratski davkoplačevalci?

4. Si li ne želimo ob event. krvavem spopadu z zapadnim sosedom, da naj bi šel nemški sodržavljani z iskrenim pogumom v boj?

5. Ali niso Bolgari med vojno še grozoviteje divjali med Srbi, pokončujoč cele vasi, kakor pa nemška soldateska med nami? In vendar si želimo iz srca in vpijemo na vse grlo (posebno mi Slovenci), naj bo Bolgarom vse odpuščeno in naj se celo zedini mo v eno samo državo? Kaj bi rekli mi Slovenci, ako bi Srbi zahtevali glede Nemcev od nas tako samozatajevanje, kakor ga prikažujemo mi pri Srbih glede Bolgarije?

Sport.

II. kolo državnega prvenstva v nogometu. Ilirija : Hašk v nedeljo v Ljubljani. JNS je moral na torkovi seji z ozirom na razne upravičene proteste deloma spremeniti prvotno razmestitev tekem za državno prvenstvo. Med drugim sta prvaku ljubljanskega podsaveza SK Ilirija, ki je bila po prvotnem razporedu najbolj oškodovana, zagotovljeni sedaj dve tekmi v Ljubljani, in sicer Hašk (Zagreb) dne 12. t. m. ter SAND (Subotica) dne 3. julija ali Hajduk (Split) dne 10. julija. — V nedeljo 12. t. m. se odigra II. kolo sledeče: v Ljubljani Ilirija : Hašk, v Splitu Hajduk : BSK, v Subotici SAND : SASK (Sarajevo). Definitivno razmestitev III. do V. kola bo določil savez prihodnji torek, 14. t. m. — Tekma s Haškom, prvkom Zagreba in favoritom za letošnje državno prvenstvo, stavi Ilirijo prihodnje nedeljo pred novo težko nalogo. Njena efektivna zmaga nad Gradjskim in častni rezultat proti BSK v Beogradu upravičujejo nado, da bo tudi proti Hašku znala častno, morda zmogovito zastopati belo-zelene ljubljanske barve.

Stari Grki niso poznali rekordov. Edini cilj njihovega sportnega tekmovanja je bil, nasprotnika poraziti, ga v boksu ali rokoborbi premagati, hitreje teči, dalj skočiti, vreči diskus in kopje dalj kakor nasprotnik; kako daleč je posameznik skočil, tekel ali vrget, jim je bilo vseeno. Radi tega tudi

manjkajo vsaka poročila o grških rekordih; ne vemo, kako daleč so vrgli kopje ali disk, kako daleč oz. kako visoko so skočili, kake daljave so pretekli v gotovih časih. Sport brez rekorda, to je brez stremljenja po višinskih uspehih in njih spopolnitvi, se nam zdi, da ne doseže svojega namena, vendar je eksistiraj v tej obliki v stari Grčiji.

Boksmatch s smrtnim izidom. V ameriškanskem mestu Kansas City se je nedavno vršil boksmatch, v katerem sta se borila Sammy Mandel, svetovni prvak lahke teže in Steve Adams, ki ga je bil pozval na match za naslov v tej kategoriji. V drugi rundi je dobil Adams udarec po glavi, vsled česar se je zgrudil in po 15 min. umrl. Pri obdukciji se je ugotovilo, da si je zlomil tilnik. Vzlic temu pa trdi Mandel, ki so ga zaprli radi uboja, da njegov udarec nikakor ni zakrivil Adamsove smrti. Trdi, da sta se z Adamsom zgrabila in po nekem takem clinchu (objemu) se je Adams zaletel med vrvi, pri tem zdrsnil in padel ter si pri tem zlomil tilnik. Ta zagovor Mandela je sicer čisto lep, samo težko verjetno je, da bi se kdo z zlomljenim tilnikom še naprej boril.

Nemški tekač Körnig iz Vratislave je pretekel prošlo nedeljo v Berlin 100 m v 10.4 sek. in je s tem izjednatil svetovni rekord Amerikanca Paddocka.

Začetek kanalske sezije. G. Corsonova, druga Amerikanca, ki je v prošlem letu preplavala Kanal, je dospela v Dover, kjer hoče trenirati za poskus preplavati Kanal v obratni smeri, namreč z angleške strani na

Francosko, kar je znatno težje in se je dozdaj posrečilo le Webbu, Burgessu in Sullivanu. Pa tudi Nemec Vierkötter se pridno trenira v Montrealu (Kanada) za maratonsko plavanje na 30 angl. milj. To daljavo je že v treningu preplaval v novem rekordnem času 4:50:07; prekosil je dosedanjí rekord za 3 min. To maratonsko plavanje v reki sv. Lorenca je dotirano s 50.000 dolarji. Če bo Vierkötter zmagal bo postal s tem pač profesional, ob enem pa bogat mož.

Tour de France — največja dirka sveta. Pariz—Bruselj, predirka za tour de France, je gotovo ena najtežjih cestnih dirk sveta. V tej dirki presoajo aspiranti za tour de France svoje moči in zmagovalci v tej tekmi so favoriti za najtežji boj kolesarske sezije. Belgijci so imeli tudi letos kakor že prejšnja leta najboljšje izgleda za zmago. Zato je zavladoval obče presenečenje, ko je zmagal luksemburžan Franc in je zasedel drugo mesto Francoz Marcel Huot. To za Belgijo neugodno presenečenje pa je velike važnosti za francoski kolesarski sport. V Franciji je namreč v rabi okolu deset milijonov koles, na vsacega četrtega prebivalstva pride torej eno kolo. Razum velikanskih tvornic za kolesa pa stori tudi država mnogo za ta sport. Že dejstvo, da prevažajo francoske železnice kolesa zastoj, govori za občno priljubljenost tega narodnega sporta Francozov. Tvornice koles in pnevmatikov plačujejo svojim dirkačem velikanske svote in če je zmagovalac Francoz, ga slavi cela država kakor nacionalnega heroja. Za ta v fanta-

Angleško-sovjetski konflikt.

Čičerin, komisar za zun. zadeve.

Chamberlain, angleški zunanji minister.

Parada »Obrance«.

Dne 22. maja je bila v Moskvi velikopotezna slava »Obrance«, društva za kemično in zračno obrambo Rusije. Naša slika kaže predsednika vojaškega sovjeta Kuschlichta pri paradi »Obrance«.

Sovjeti zapuščajo poslopje Arcosa v Londonu.

stični izmeri razviti sport je tedaj hud udarec, da so zmagaletci v velikih francoskih dirkah že nekaj let sem inezemci. Tudi v letošnji šestdnevni dirki je odnesel zmago belgijsko-amerikanski par. Sovinistična francoska publika se je slednjič naveličala večnih inozemskih zmagovalcev, obisk dirk je začel očitno pojemati in tvornice koles so bile že v velikih skrbah za svoj obstoj. Sedaj pa je vendarle težko pričakovana francoska zmaga tukaj, sicer ne prvo, pač pa drugo mesto. Saj je Franz prišel na cilj pred Huotom samo za tri dolžine, kar še vedno ne znači, da Franz v resnici nadkriljuje Huota. Francozi sedaj z velikim optimizmom pričakujejo, da bo prvo mesto v Tour de France odnesel Francoz. Če tu in tam kak nepreviden Belgijec ugovarja, mu hitro zamaše usta. Deset milijonov francoskih dirkačev moli za zmago in tako molitev bo gotovo uslišal Bog sporta.

Angleški maratonski tek se je vršil v soboto ob mednarodni vdeležbi na 42,2 km dolgi progi. Zmagal je Anglež Ferris v 2:40:32 in sicer 1200 m pred Italijanom Natala, ki je ravno toliko za seboj pustil Belgijca Mariona.

Francija v Wimbledonu. K wimbledonskemu turnirju odpošlje francoski teniški savez sledeče igrače in igralke: Borotra, Lacoste, Brugnona, Cocheta, Landryja, Boususa, gđ. Bordes in gđ. Mathieu. Prvi štirji igrači zastopajo Francijo tudi v tekmi za Davisov pokal, ki se vrši v Rimu od 10. do 12. junija.

Nekaj za tiste, ki nočejo posnati starosti. Kakor poroča neki nemški sportni list, je 65-letni Monakovčan Lorenc Geer z desno dvignil od tal iz križa 200 kg težko utež. Ta vest pa je malo verjetna, ker dvignejo to težo komaj najboljši in sicer mladi atleti kakor Rigoulot, Cadine, Görner. Mogoča so bili pa le funti, kar je pa za takega starina še vedno kolosalni uspeh.

Književnost.

Mentor. Te dni je zaključil »Mentor« svoj XIV. letnik. Prišel je v letošnjem šolskem letu nanovo izhajati po triletnem presledku.

Letošnji letnik vsebuje več spisov trajne vrednosti, po katerih bodo segali ne samo dijaki, ampak tudi odrasli še po mnogih letih. V prvi vrsti omenjamo tu Trentarjeve Spomine na Kreka, ki obsegajo (s slikami vred) 40 strani, to je točno šestino vsega letnika. Spis kaže Kreka predvsem v njegovem zasebnem življenju. Riše nam ga tako živo, objektivno in nevtrajno, da bo tvoril ta spis eden najvažnejših virov za spoznanje Krekove osebnosti. Med dijaki in profesorji je zbudil živo zanimanje Sempronij Tiro (kdor bo spis bral, bo psevdonom z lahkoto rešil) s spisom: Iz dnevnika starega profesorja, ki je nekak pendant k Vzorom in bojem. Tudi pri ostalih spisih se je uredništvo potrudilo, da bi sprejelo v list samo stvarno, ki res zanima dijaka. Cena (30 Din za dijake, za ostale 40 Din) je nizka. Letošnji letnik je prav primerno darilo za dijake ob zaključku šolskega leta. V ta namen je tudi dalo upravnštvo nekaj izvodov vezati v izvirne platnice v platno; vezan izvod stane za dijake 45 Din, za ostale 55 Din. Vezava bo izvršena okoli 15. junija. Naroča se pri upravnštvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 7. Ako želi kdo imeti vezan svoj letnik Mentorja, naj ga prinese ali pošlje upravi do 15. t. m. Vezava v originalne platnice stane 20 Din. Opozarjamo, da velja ta cena samo za izvode, ki jih prejme uprava do navedenega roka, pozneje jih uprava ne sprejema več.

To in ono.

SKRB ZA KULTURO.

Toliko se govori o narodni prosveti, toliko državnih in privatnih institucij imamo za dvig narodne prosvete, toda kljub temu se dogajajo v naši državi naravnost neverjetne stvari.

Tako poročajo beograjske »Novosti«, da je vas Zelenikovo v bližini Skoplja zgradila zelo lepo šolo. Ko je bila šola dograjena, je bila prelepa za narodno šolo in zato so v njej nameslili tudi orožniško postajo. Tako je danes v tej šoli 10 orožnikov, ki imajo 3 sobe, 2 hodnika in eno kuhinjo, okoli 100

učencev je v dveh sobah, učitelji pa imajo eno sobo in kuhinjo.

Vsled skupnega bivanja orožnikov in učencev pod isto streho se dostikrat dogaja, da učitelj uči učence o alfabetu, dočim skrb orožniki za glasben in drug pouk, ko veselo igrajo na harmoniko in se tudi sicer prijetno zabavajo.

Učitelj je sicer že večkrat proti temu nastopil in tudi kmetje so hudi, ker se šolsko poslopje uporablja za tuje elemente, ali preveč hudi ne smejo biti kmetje in niti šolski upravitelj, ker so sicer v nevarnosti, da bodo proglašeni za protidržaven element.

Vse je pri nas mogoče, samo to menda ne, da bi se slične nerednosti več ne godile.

KOT DA BI SE OGLASILA THEIMERJEVA.

Civilno deželno sodišče na Dunaju je obravnavalo te dni o zanimivi tožbi. Osemindesetletna Marija Sch. zahteva od rektorja kolegija Redemptoristov, patra Josipa Pescheka 15.000 šilingov. Svoj tožbeni zahtevek utemeljuje tako-le: Hodila je k prejšnjemu rektorju patru Hegenbarthu k spovedi. Pater Hegenbarth je imel nanjo tak upliv, da je živela poldrugo leto z njim v intimnih odnosih. Nakrat jo je pater Hegenbarth zapustil, dasi ji je bil preje obljubil celo zakon. Tožiteljica ga je ovadila zato pri papeški nunciaturi na Dunaju. Tam so ji dejali, naj se obrne na patra Pescheka. Toda pater Peschek jo je izročil, mesto da bi bil stvar preiskal, policiji, ki jo je oddala na kliniko, odkoder so jo pa poslali v blaznico v Steinhof. Tam je bila poldrugo leto internirana, nato pa kot popolnoma zdrava odpušena. Sedaj zahteva za protizakonito internacijo, vsled katere je tako duševno kot fizično mnogo pretrpela, in zato, ker ne more dobiti sedaj nobene službe in je tudi možnost, da se poroči, zmanjšana, od patra Pescheka, ki je vse to zakrivil, odškodnino 30.000 šilingov.

Toženi rektor zavrača vsebino tožbe kot neutemeljeno ter pravi, da je tožiteljica znana terečjalka, ki ima slično afero že za seboj. Tako je obdolžila tudi frančiškanskega provincijala, da jo je pod obljubo zakona zapeljal. Sicer pa, je oni ni izročil policiji niti ni izposloval, da so jo zaprli v blaznico. Pač

pa je tožiteljica njega neprestano zasledovala ter mu fantastično slikala svoja ljubezenska razmerja, tako da mu je postala stvar končno preneumna ter ji je prepovedal vsako nadaljno nadlegovanje. Zato se je tožiteljica takoj nad njim maščevala s tem, da ga je ovadila, češ da jo je pod pretvezo obljube zakona onečastil. Vsled te ovadbe se je moral duhovnik zagovarjati pred sodiščem. Bil le oproščen, ker sodišče fantastičnim navedbam ovaditeljice ni prav nič verjelo. S civilnopravnimi zahtevki je tožiteljica na vseh instancah pogorela, ker so že davno zastarali. Vendar pa tožiteljice to ni izužilo. Tožila je celo kardinala Pfiffra, češ da ji kot višji duhovni pastir ni hotel pripomoči do njene pravice. Imela je zastopnika revnih, ki ga je pa sodišče sprilo dejanskega stana njegovih dolžnosti razvezalo, nakar se je tožarila sama naprej in proces sijajno izgubila.

Pri zadnji obravnavi je nastopala tožiteljica zelo razburjena, ni pa mogla navesti nobenih konkretnih stvari. Sodišče je sklenilo, da bo rekviriralo policijski akt, nakar bo izdalo pismeno sodbo.

OPTIMIST.

Se se najdejo optimisti na svetu, ki verujejo bajkam in sanjajo o Ameriki kot o deželi tisoč čudes. Čičaško umetniško društvo je prejelo te dni pismo od takega navneža. Pisec je nemški umetnik. Pisal je pa pismo polno pretresljive komike: »Dovoljujem si vam poslati tri radirunge na steklenih negativih (seveda so prispele plošče na cilj razbite na tisoč kosov). Najudanejši posim, da mi jih odkupite za 10.000 dolarjev. Prosim bodite tudi tako prijazni in preskrbite mi ameriški častni doktorski naslov. Če mi ti dve želji izpolnite, se zavežem delati za vas brezplačno. Imam pa še tri objnate slike tu. Tudi te vam pošljem, šim prejmem denar. Prosim pošljite mi onih 10.000 dolarjev brezovnjim potom. Z odličnim spodarjem...« Ko je prišla stvar v javnost, štovanjem...« Ta človek si domišljuje, da so čičaške ulice tlakovane z zlatom, hiše zgrajene iz draguljev ter da uporabljamo dolarske novčance mesto vžgalic. O sancta simplicitas!

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

Pred dvigalom, kojega vrata je držal lakaj odprta, so se vse tri ustavile. Hilda je še enkrat objela komteso in ji dala roko rekoč:

— Še enkrat hvala, draga prijateljica, za lepe besede, ki ste mi jih rekli... Lelièvre vi se jih boste zapomnili in si jih doma takoj napisali na list najlepšega papirja. Dali ga boste v okvir in imela ga bom vedno na pisalni mizi pred svojimi očmi.

Držala je še vedno Albinine roke, ko je prenehala govoriti. Naenkrat je pogledala zamišljeno in nadaljevala:

— Da bile so krasne besede, vendar... Kajneda ne boste pozabili na one sorodnike gospe Lelièvre in njih potne liste?

— Visokost, lahko računate name.

— Hvala... Hvala... Za to in za lepe besede!

Hvala za vse; idite, Lelièvre... Stopite najprej v dvigalo, da vidim, če drži. Včasih kar zlobni v globočino, komaj človek vstopi vanj... Ne? Drži dobro? Torej zbogom, draga komtesa!...

Medtem ko se je začelo dvigalo polagoma spuščati navzdol, je Albina iz njega zadnjič začula rezki glas Knežje Visokosti:

— Potni listi, ne pozabite jih, najpozneje do jutri.

»Kakšna tropersna deteljica!« si je mislila Albina, ki je zopet sedela v svoji sobi, medtem ko je knežji avtomobil ropotal okoli ogla poslopja. »Genaz,

39

Lelièvre, kneginja! Zelo sem radovedna, če jih bodo v ministrstvu sprejeli kot navadne trgovce z biseri...«

Premišljala je o Hildini pustolovščini. Govorila je bila tako iskreno, da je bila Albina skoraj prepričana, da hoče Hilda pustiti svojo knežjo čast in za vedno zbežati s tem plesalcem, dvomljive preteklosti... Znova je videla Albina v Hildinem slučaju karikaturu svoje lastne ljubezni in to jo je navdajalo z žalostjo. Občutila je nekaj temnega v svoji duši, zdelo se ji je, kakor da ji grozi neznana nevarnost.

Pozvonila je.

— Justina, malo me glava boli. Spustite zavese v moji sobi in prižgite samo luč na nočni mizici, hočem se nekoliko spočiti. Pripravite mi črnomodri kimono in idite. Preoblekla se bom sama. Doma nisem za prav nikogar, v hiši naj bo popoln mir in prekinite tudi telefon z mojo sobo!

Cetr ure pozneje je Albina ležala v popolni temi, zavita v kimono, nepremično na svoji postelji in razmišljala. Z vso energijo je hotela razjasniti zveze med znanim in neznanim. Znano, to je bila zanjo njena preteklost, in v tej preteklosti je čutila neznano grozečo nevarnost. Z Rogerom se je zadnje dneve, ki jih je preživela v popolnem sporazumu z njim, pogovarjala o svoji preteklosti. Pravila mu je svoje življenje, čeprav Roger tega ni hotel. Povedala mu je bila le nekatere svojih ljubezenskih doživljajev.

Ker pa je občutila iskreno, pravo ljubezen do Rogera in mu je hotela darovati celo svojo osebnost, vso svojo dušo, se je čutila dolžno, da mu razodene tudi vso svojo preteklost, do pičice. Ker jo je pa bilo

sram pripovedovati je začela pisati svojo življensko spoved. Vsak dan je pisala nekaj novih strani, počenši z otročjimi leti. Napisala je že precej strani, ali med dogodki, ki jih je tu točno opisala, je zamolčala pol leta.

— Ali mi je mogoče, tudi to povedati Rogeru? se je vpraševala preplašeno. Zdi se mi, da je to nemogoče. Roger mi tega nikoli ne bo odpustil. Sicer pa niti on, niti kdo drugi ne bo nikoli zvedel te stvari, kajti obe priči sta umrli. Zakaj torej ne bi molčala?... Ne, nevarnost je tu in moram se odločiti, da Rogeru vse povem, ljubil me bo kljub temu, naj potem pride, kar Bog hoče.

Kot se to vedno zgodi, je dal ta sklep vznemirjeni duši novo upanje. Albina ni mogla več ostati pri miru in v temi. Prižgala je luč, se dvignila, zaklenila rokopis v blagajno in pozvonila služkinji. Ko je pritislila na ametisten gumb, vdrlan v malahit, je zapazila svoj obraz v zrcalu. Notranji boj je tako razpalil njene poteze, da se je sama začudila.

»Lepa sem,« si je mislila. »Če bi le bila tako lepa danes zvečer, ko bom govorila z njim.«

Sobarica je vstopila.

— Justina, odprite zastore in pomagajte mi pri oblačenju. Obleko iz sivga jerseyja.

— Gospa komtesa se počutite bolje?

— Da, zelo dobro.

— Gospa komtesa ste se spočili?

— Nekoliko... Mislim. Odprite naglo, ta tema me vznemirja.

(Dajše prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. — Telefon št. 2329.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadst.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

GROM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. — Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenica, Rakek.

Obejva vse v to stroko spadajoče poste najhitreje
in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz L. O. L. na okrajno
pošto.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca kolesa in šivalni stroji

znanka

Gritzner, Adler - Phoenix.

Najbolje opreme, posamezni deli, pnevmatika, igla za vse sisteme - same v

Najnižje cene. — Tudi blizu Prešernovega
na mestu odpošila. LJUBLJANA spomeniš ob vodi.

POMLAD!

Nogavice, kravate, srajce,
rokavice, naramnice, žepni robci,
nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, klopi v vseh
barvah, šifoni, Solingen škarje,
noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje,
kazna dišča mila - samo pri

Josip Petelinca

blizu Prešernovega spomeniša, ob vodi

Ljubljana

Najnižje cene. Točna postrežba.

Drva - čebin

Woltova 1/II. - Telef. 56

Zahvalnica.

Gosp. lekarnar Blum, Subotica. — Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše Larucin kapsule jako dobro pomagale pri splošni bolezni in da je kapaanje povsem prenehalo. — S spoštovanjem K. M., Maribor. — Larucin kapsule se dobivajo po Din 20.— po vseh lekarnah. Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Mala soba

z električno razsvetljavo v sredini mesta se odda takoj. Naslov pove uprava lista.

Uradnica

samostojna moč z večletno prakso, večta knjigovodstva, strojepisja in teopisja, išče službo za takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe prosim na upravo lista pod značko »Agilna 1000«.

Oblačilno blago

po globoko snižanih cenah prodaja družba »MAKO«, Ljubljana, Dunajska cesta 36, sraven Jugo-auto.

Oglašujte v »Narodnem Dnevniku«.